

Evidence a hlášení pracovních úrazu a nemocí z povolání

Praktický kodex ILO

Předmluva

Předchozí instrumenty a kodexy ILO obsahovaly obecná ustanovení pro evidenci a hlášení pracovních úrazu a nemocí z povolání. Zabývaly se však je ve velmi omezeném rozsahu potřebou harmonizovat a účinněji evidovat a hlásit tyto úrazy a nemoci, což by mělo být nástrojem pro prevenci. Neexistence mezinárodně dohodnutých směrnic znamená, že národní definice pracovních úrazu a nemocí z povolání se často liší od standardních mezinárodních definic doporučených rezolucí o statistikách pracovních úrazu, kterou přijala 13. Mezinárodní konference statistiku práce (Ženeva, 1982); rozdíly mezi zeměmi existují i v postupech evidence a hlášení a také v pokrytí a v pramenech statistiky. Výsledkem je rozmanitost situací v členských státech. Pokud nebude dosaženo harmonizace, není možné mezinárodní srovnání úspěchu dosaženého v souladu, vynucení a prevenci.

V souladu s rozhodnutím správní rady ILO na 259. zasedání (březen 1994) bylo do Ženevy svoláno zasedání expertů (3-11.10.1994) za účelem vypracování praktického kodexu pro evidenci a hlášení pracovních úrazu a nemocí z povolání. Na zasedání se podílelo 21 expertů, vždy 7 z nich bylo jmenováno po konzultacích s vládami, zamestnavatelskou a dělnickou skupinou správní rady.

Evidence a hlášení

Experti zduraznili, že sber, evidence a hlášení dat týkajících se pracovních úrazu a nemocí z povolání napomáhají prevenci a že je také důležité identifikovat a studovat příčiny těchto úrazu a nemocí, aby bylo možné vypracovat preventivní opatření. Na základě toho upravili text připravený Úřadem a přijali praktický kodex. Konstatovali, že jeho ustanovení je třeba považovat za základní požadavky pro sber, evidenci a hlášení spolehlivých dat o pracovních úrazech a nemocích z povolání a za požadavky pro navazující statistiky. Kromě toho byla přijata doporučení pro evidenci a hlášení úrazu při dojíždění do práce, nebezpečných událostech a nehodách.

Kodex má více na zřeteli účinné využití sebraných, zaznamenaných a hlášených dat pro účely prevence než pro vypracování statistik. Poslouží tak kompetentním orgánům jako užitečný nástroj pro vypracování systému pro evidenci a hlášení pracovních úrazu a nemocí z povolání. Poskytuje také cenné vodítko pro společný postup zamestnavatele a pracovníku v rámci aktivit podniknutých vládami, institucemi sociálního zabezpečení a dalšími organizacemi, které budou zamerané na celkovou prevenci v oblasti pracovních úrazu a nemocí z povolání.

Pokud jde o vztah mezi usporádanými předepsanými úmluvou o dávkách při pracovních úrazech, 1964 (c. 121) a ustanoveními pro evidenci a hlášení dat pro statistiku práce, experti se dohodli, že v textu kodexu nebude odkaz na jediný konkrétní systém. Byla vyslovena podpora systému, který v sobě zahrne všechny informace.

Zpráva ze zasedání poukazuje velmi jasne na různé problémové okruhy, na než se během jednání narazilo a obsahuje důvody, které vedly ke konečnému znění kodexu. Reprodukujeme proto výňatek ze zprávy, který uživateli kodexu poskytne vysvětlení a další vodítko.

Praktická doporučení tohoto kodexu mají posloužit všem, kdo odpovídají za sber, evidenci a hlášení pracovních úrazu a nemocí z povolání. Kodex není právně závazným dokumentem a jeho cílem není nahradit národní zákony, nařízení a přijaté standardy. Jeho ustanovení je třeba považovat za základní požadavky na evidenci a hlášení pracovních úrazu a nemocí z povolání a nemel by proto odradit kompetentní národní orgány od přijetí vyšších standardů. Kodex byl vypracován za účelem poskytnutí vodítka těm, kteří se zabývají formulací ustanovení a zakládáním systému, postupu a usporádání pro evidenci a hlášení pracovních úrazu a nemocí z povolání, úrazu při dojíždění do práce, nebezpečných událostech a nehodách a poskytnutí vodítka pro jejich vyšetřování a prevenci. Kodex je relevantní zejména pro kompetentní orgány, jiné státní nebo veřejné orgány, jako jsou instituce sociálního zabezpečení, vedení podniku, zamestnavatelé, pracovníci a jejich organizace.

Jak dalece bude praktické splnit ustanovení kodexu bude záležet na místních okolnostech a dostupnosti finančních a odborných zdrojů. Tato ustanovení je dále zapotřebí číst v souvislosti s podmínkami v zemi, která hodlá tyto informace využít. Se zřetelem na tyto podmínky a okolnosti je zapotřebí mít na zřeteli potřeby rozvojových zemí a zemí, které chtějí ustavit nebo modifikovat své systémy pro evidenci a hlášení pracovních úrazu a nemocí z povolání, úrazu při dojíždění do práce, nebezpečných událostech a nehodách.

Správní rada ILO schválila text kodexu pro publikaci na svém 261. zasedání v listopadu 1994.

Obsah

Predmluva

Výnatek ze zprávy ze zasedání expertu o evidenci a hlášení pracovních úrazu a nemocí z povolání (Ženeva, 3-11. října 1994)

- 1. Všeobecná ustanovení**
  - 1.1. Cíle
  - 1.2. Rozsah
  - 1.3. Definice
- 2. Politika evidence, hlášení a vyšetřování pracovních úrazu, nemocí z povolání a nebezpečných událostí a navazujících statistik**
  - 2.1 Politika a zásady na národní úrovni
  - 2.2 Politika a zásady na úrovni podniku
- 3. Legislativní, institucionální a administrativní usporádání pro založení, systému oznamování, evidence a hlášení**
  - 3.1. Všeobecně
  - 3.2. Klasifikace informací, které mají být evidovány a hlášeny
- 4. Oznamování na úrovni podniku**
- 5. Usporádání pro evidenci**
  - 5.1. Na národní úrovni
  - 5.2. Na úrovni podniku
- 6. Usporádání pro hlášení**
  - 6.1. Na národní úrovni
  - 6.2. Na úrovni podniku
  - 6.3. Hlášení pracovních úrazu
  - 6.4. Hlášení nemocí z povolání
  - 6.5. Hlášení nebezpečných událostí
- 7. Rozšíření systému evidence a hlášení na samostatně výdělečně činné osoby**
  - 7.1. Na národní úrovni
  - 7.2. Na úrovni podniku
  - 7.3. Samostatně výdělečně činné osoby
- 8. Statistiky pracovních úrazu, nemocí z povolání, úrazu při dojíždění do zaměstnání a nebezpečných událostí: sber a publikace**
  - 8.1. Na národní úrovni
  - 8.2. Evidence a hlášení postupně podrobnějších informací
- 9. Statistiky pracovních úrazu, nemocí z povolání a nebezpečných událostí: klasifikace**
  - 9.1. Všeobecně
  - 9.2. Pracovní úrazy
  - 9.3. Nemoci z povolání
  - 9.4. Nebezpečné události
- 10. Vyšetřování pracovních úrazu, nemocí z povolání, úrazu při dojíždění do zaměstnání, nebezpečných událostí a nehod**
  - 10.1. Na národní úrovni
  - 10.2. Na úrovni podniku
  - 10.3. Pracovníci a vyšetřování pracovních úrazu, nemocí z povolání, nebezpečných událostí a nehod

Bibliografie

Relevantní mezinárodní úmluvy a doporučení

Prílohy

Príloha A: Seznam 1: Seznam nemocí z povolání (upravený v roce 1980)

Príloha B: Navržený seznam nemocí z povolání

Príloha C. Mezinárodní odvetvová standardní klasifikace ekonomických činností (třetí revize)

Príloha D: Mezinárodní standardní klasifikace povolání (ISCO-88), hlavní třídy, třídy a další členění

Príloha E: Mezinárodní standardní klasifikace postavení v zaměstnání (ICSE)
Príloha F: Klasifikace pracovních úrazu podle povahy poranění
Príloha G: Klasifikace pracovních úrazu podle místa poranění na tele
Príloha H: Klasifikace pracovních úrazu podle typu úrazu
Príloha I: Klasifikace pracovních úrazu podle zdroje

Index

Výnatek ze zprávy ze zasedání expertu o evidenci a hlášení pracovních úrazu a nemocí z povolání (Ženeva, 3-11. října 1994)

Posouzení návrhu praktického kodexu

...

10. Ve všeobecné diskusi se experti shodli na tom, že dokument připravený Úřadem představuje vhodnou základnu pro diskusi na zasedání. Experti podporili názor, že sber, evidence a hlášení dat o pracovních úrazech a nemocích z povolání je přínosem pro jejich prevenci. Při analýze pracovních úrazu by nemelo být hlavním účelem zjištění odpovědnosti. Důležitější je studovat příčiny úrazu, aby bylo možné vypracovat preventivní opatření. Zvláště důležité je to také vzhledem k vysokým nákladům spojeným s pracovními úrazy a nemocemi z povolání. Rovněž se konstatovalo, že závěry zasedání budou vzaty v úvahu 16. Mezinárodní konferencí statistiku práce, která byla predbežne naplánována na rok 1998.

11. Experti konstatovali, že i když kodex poslouží jako užitečný nástroj pro kompetentní orgány pro vypracování systému evidence a hlášení pracovních úrazu a nemocí z povolání, mel by být i cenným vodítkem pro společné akce podniknuté zaměstnavateli a pracovníky zamerané na celkovou prevenci pracovních úrazu a nemocí z povolání. V procesu sberu dat se využije statistik, které vypracovávají inštituce sociálního zabezpečení. Je však treba rozlišovat mezi právními aspekty, z nichž vyplývají náhrady a analytickými aspekty, aby se zabránilo problému duplicitního vykazování. Některí experti také konstatovali, že existuje obecný problém, že ne všechny případy pracovních úrazu a nemocí z povolání jsou hlášeny. Je také treba venovat náležitou pozornost výskytu pracovních úrazu a nemocí z povolání, protože ze všech případu je možné vyvodit poučení.

12. Některí experti zduraznili, že i když je důležité pripojit ke kodexu přílohy zminované v dokumentu, evidence a hlášení nemocí z povolání by se nemela omezit na nemoci uvedené v seznamu nemocí z povolání (novelizovaném v roce 1980), který je pripojen k úmluve o dávkách při úrazech z povolání z roku 1964 (c. 121). Je treba si uvedomit, že je pravdepodobné, že vzniknou nové nemoci z povolání, zejména v případech nemocí, které jsou po expozici pracovníku rizikovým látkám po dlouhou dobu v latentním stavu.

13. Při projednávání cílu kodexu experti zduraznili potrebu více zduraznovat prevenci než prvky statistiky. Dohodli se vyzvat ke kompilaci statistik na národní úrovni s cílem zlepšit mezinárodní srovnatelnost a při prosazování postupného rozvoje postupu a metod evidence a hlášení mít také na zreteli úrazy při dojíždění do zamestnání. Úrazy při dojíždění do zamestnání způsobují podnikum vážné ekonomické ztráty a vyžadují proto patricnou pozornost. Experti se dohodli rozšířit pokrytí kodexu pripojením textu, který se zameruje na podporu zamerení pozornosti poskytovatelu zdravotní péce na potenciální účinky práce lidí na zdravotní stav jejich pacientu. Rozhodli, že není zapotřebí rozširovat pokrytí s cílem zahrnout například otázky monitorování pracovního prostředí a expozice pracovníku látkám v ovzduší, protože tato problematika je již postacujícíím způsobem kryta praktickými kodexy ILO a také zduvodu, že otázka expozice pracovnímu prostředí nespadá do záberu praktického kodexu pro evidenci a hlášení pracovních úrazu a nemocí z povolání.

14. Byla zduraznena role inštitucí sociálního zabezpečení v oblasti prevence pracovních úrazu a nemocí z povolání. Práce v této oblasti také smeruje k vybízení vlád, aby harmonizovaly statistické systémy a definice pro nepracovní úrazy, například úrazy v silničním provozu, v domácnosti a při cinnostech ve volném case, aby se zlepšilo využití statistických údajů pro účely prevence, což je zvláště důležité pro prevenci úrazu při dojíždění do zamestnání, které se vymy kají kontrole zamestnavatelu.

15. Po obsáhlé diskusi týkající se seznamu definicí obsažených v kodexu se experti dohodli držet se v některých případech textu, který byl použit v predchozích instrumentech ILO, aby byla zachována konsistence. Bylo zdurazneno, že definice jiných termínů by mely být, pokud je to rozumne možné, kompatibilní s jazykem použitým v některých národních právních predpisech, což by melo sloužit harmonizaci při sberu dat o evidenci a hlášení pracovních úrazu, nemocí z povolání, úrazu při dojíždění do zamestnání, nebezpečných událostí a nehod. V tomto ohledu považovali experti za vhodné vybídnout kompetentní orgány, aby za účelem harmonizace dbaly při vypracování koncepcí a terminologie týkajících se evidence a hlášení dat vztahujících se k zamestnání na konsistenci s definicemi obsaženými v tomto kodexu a v dalších mezinárodních instrumentech. Experti se také dohodli na vypuštění z tohoto kodexu definic některých termínů, zejména v případech, kde tyto termíny jsou dostatecne osvetleny v textu hlavního dokumentu. Po obsáhlé diskusi týkající se termínu "zástupce pracovníku" a jako pokus delnické skupiny formulovat novou definici, bylo dohodnuto ocitovat úmluvu o zástupcích pracovníku, 1971 (c. 135). Vodpovedi na dotaz některých expertů ohledne významu termínu "národní" v celém kodexu, právní poradce vysvetlil že termín kryje státní i federální systémy.

16. Při diskusi o politice evidence, hlášení a vyšetřování pracovních úrazu a nemocí z povolání experti podporili radu ustanovení, kterými upravili text dríve použitý v úmluve o bezpecnosti a ochrane zdraví při práci, 1981 (c. 155) a úmluve o závodních zdravotních službách, 1985 (c. 161). Dohodli se, že je úkolem kompetentních orgánů založit a provádět národní systém evidence, hlášení a vyšetřování pracovních úrazu a

nemocí z povolání, nebezpečných událostí a nehod. Shodli se rovněž na tom, že důležitou roli při prosazování koordinace a provádění národních politik v této oblasti hrají tripartitní orgány a další zainteresované organizace. Zasedání upozornilo na příspěvek evidence, hlášení a vyšetřování pracovních úrazů a nemocí z povolání k propagaci prevence.

17. Experti se také shodli na tom, že provádění národního systému uvedeného v odstavci 16 výše by mělo být věcí zaměstnavatele po konzultaci spracovníky a jejich zástupci. Dále bylo rozhodnuto, že kdykoli dva nebo více zaměstnavatelů budou společně provádět svou činnost na jednom pracovišti, měli by spolupracovat na dodržování národní politiky a že kompetentní orgány by měly stanovit mechanismy pro takovou spolupráci.

18. Ve všeobecné diskusi o právních, institucionálních a administrativních usporádáních pro založení systému oznamování, evidence a hlášení bylo dohodnuto, že relevantní koncepce a terminologie musí určit kompetentní orgán po konzultacích s nejreprezentativnějšími organizacemi zaměstnavatele a pracovníků. Existoval také všeobecný souhlas, že tyto koncepce a terminologie by měly být slucitelné s tímto kodexem a s mezinárodními dohodami a doporučeními.

19. Zasedání ocenilo význam seznamu nemocí z povolání a potřebu mít je jako vodítko, zejména pokud jde o zemi na různém stupni rozvoje a zemi, kde tyto seznamy dosud neexistují. Experti však priznali potíže, které se vyskytují při uznávání nemocí z povolání. V důsledku toho zasedání doporučilo, aby příloha A nazvaná "Soupis I: Seznam nemocí z povolání (novelizovaný, 1980) úmluvy o dávkách při pracovních úrazech 1964 (c. 121)" byla aktualizována a aby seznam nemocí z povolání byl reprodukován v příloze B ve znení navrženém neformálními konzultacemi o revizi seznamu nemocí z povolání, což je dokument připojený k úmluvě o dávkách při pracovních úrazech 1964 (c. 121), vypracovaný iniciativy ILO v roce 1991, sloužící jako příklad rozšířeného seznamu. Zasedání došlo také k názoru, že za klasifikaci informací by měly být odpovědné kompetentní orgány, které tyto informace dostávají a měly by také tuto klasifikaci prosazovat, aby se tak pomohlo zjistit příčinné vztahy mezi nemocemi z povolání a činiteli, kteří je způsobují.

20. Pokud jde o vztah mezi usporádáními předepsanými v úmluvě o dávkách při pracovních úrazech 1964 (c. 121) a usporádáními pro evidenci a hlášení statistiky práce, zasedání rozhodlo, že v textu kodexu nebude zmínka o konkrétních systémech. Důležitost této otázky by měla být vyjádřena v předmluvě ke kodexu, kde by měla být vyslovena podpora takovému systému, který by zahrnoval všechny informace. Předmluva by rovněž měla zduraznit roli institucí sociálního zabezpečení v oblasti prevence pracovních úrazů a nemocí z povolání.

21. Při diskusi o oznamování na úrovni podniku byla zdurazněna odpovědnost zaměstnavatele za nutná usporádání pro oznámení úrazu a povinnosti pracovníků každý úraz oznámit. Rovněž byla zdurazněna potřeba zachovat práva pracovníků týkající se důvěrnosti jejich lékařských a osobních dat spravovaných zaměstnavatelem, jak to předepisuje úmluva o závodních zdravotních službách, 1985 (c. 171).

22. Experti uznali, že je obtížné vypracovat formulář, který by byl společný pro všechny pracovní úrazy a nemoci z povolání. Současně však vyjádřili názor, že standardizace formuláru by se měla týkat případu, kdy kategorie pracovních úrazů a nemocí z povolání jsou podobné. Národní zákony nebo nařízení by také měly stanovit obsah a formát záznamu na úrovni podniku a také dobu, během níž je třeba podat oznámení a dobu, po kterou je třeba uchovávat záznamy, aby je bylo možné zpětně vyhledat. Byla uznána přijatelnost zpráv týkajících se náhrad z pojištění pracovníků a zpráv o pracovních úrazech, které jsou užitečné pro hlášení.

23. Experti se dohodli zaradiť do kodexu dve úrovne pro sber dat za účelem hlášení pracovních úrazů. První úroveň slouží k sberu minimálních požadovaných informací, zatímco druhá úroveň obsahuje další informace. Na obou úrovních se považuje za podstatné uvést informaci o počtu pracovníků udávající velikost podniku, protože to napomáhá sledování trendu ve vývoji problému bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, zejména se zretelem k malým a středním podnikům.

24. Byl všeobecný souhlas s vypuštěním částí týkajících se vyšetřování za účelem preventivní akce v kapitole 6, protože tyto otázky byly považovány za inkriminující a jako takové by odradily respondenty od poskytnutí informací. Ve svých důsledcích by to vedlo k neúplnému hlášení. Ze stejných důvodů byly i v ostatních částech kodexu vypuštěny otázky inkriminující povahy.

25. Experti konstatovali, že osoba kontrolující podnik odpovídá také za činnost samostatně výdělečně činné osoby, kterou najme aby na úrovni podniku usporádala a zajišťovala oznamování, evidenci a hlášení pracovních úrazů, nemocí z povolání, úrazů při dojíždění do zaměstnání, nebezpečných událostí a nehod. Konstatovalo se také, že tato samostatně výdělečně činná osoba by měla být odpovědná za vhodná usporádání pro hlášení týkající se jejího vlastního podniku.

26. Při diskusi o shromažďování a publikaci statistik se experti shodli na tom, že období kryté statistikami by mělo být kalendářní rok, aby se podporila harmonizace mezi jednotlivými zeměmi. I když uznali, že údaje o četnosti, výskytu a závažnosti zmíněné v návrhu kodexu by mohly poskytnout měřítko pokud jde o ztráty

pracovní doby z důvodu pracovních úrazů a nemocí z povolání, dohodli se, že se nebudou vyžadovat informace o jejich přímých a nepřímých nákladech, protože dokument neobsahuje ustanovení o mechanismech potřebných pro shromažďování těchto dat.

27. Na zasedání bylo dohodnuto vložit slova “úrazy při dojíždění do zaměstnání” a “nehody” do kapitoly zabývající se vyšetřováním, aby se v názvu odrážel celý záber kapitoly k této otázce. Při diskusi o usporádáních pro vyšetřování, která provádějí inspektoráty práce nebo jiné poverené instituce, se experti také shodli na tom, že zástupci zaměstnavatele a pracovníku by měli mít příležitost doprovázet vyšetřující osoby, pokud to nebude bránit cílům vyšetřování. Podobně bylo dohodnuto, že v případech kdy je vyšetřování svereno jiným orgánům, než je inspekce práce nebo poverená instituce, usporádání by měla rovněž dovolit účast při vyšetřování zástupcům dotyčných zaměstnavatelů a zástupcům zaměstnanců, jichž se případ týká.

28. Byl všeobecný konsensus, že zaměstnavatelé by měli na základě svého vlastního vyšetřování oznámit zjištěná potřebná opatření, která by měla zabránit opakování pracovních úrazů a nemocí z povolání. Zasedání také zduraznilo, že zástupci pracovníku by měli mít právo, potřebné prostředky a potřebný čas kúčasti na takovém vyšetřování, aniž by to bylo spojeno se ztrátou mzdy.

1. Všeobecná ustanovení

1.1 Ciele

1.1.1. Ciele tohoto kodexu jsou:

- (a) zvýšit rozsah a účinnost šetření o příčinách pracovních úrazu a nemocí z povolání a zlepšit identifikaci a provádění preventivních opatření;
- (b) stanovit obecné principy a posílit a usměrnit různé národní aktivity do národních konsistentních systému pro sber informací o pracovních úrazech a nemocích z povolání s cílem podpořit mezinárodní srovnatelnost;
- (c) poskytnout vodítko pro založení legislativních, administrativních a praktických rámcu pro evidenci a hlášení pracovních úrazu a nemocí z povolání;
- (d) podpořit zavádění, monitorování a validaci jednotných postupu a metod pro evidenci pracovních úrazu a nemocí z povolání a pro jejich hlášení kompetentním orgánům;
- (e) zlepšit úplnost, srovnatelnost a analýzu statistik týkajících se pracovních úrazu a nemocí z povolání;
- (f) podpořit postupný rozvoj postupu pro evidenci a hlášení pracovních úrazu, nemocí z povolání, úrazu při dojíždění do zaměstnání, nebezpečných událostí a nehod;
- (g) prosazovat povědomí u poskytovatelů zdravotní péče o potenciálních úcincích jejich práce na zdraví jejich pacientů s cílem pomáhat kompetentním orgánům při kompilaci úplnějších informací o pracovních úrazech a nemocích z povolání.

1.1.2. Kromě toho se uvádějí doporučení týkající se ekvivalentních požadavků pro evidenci a hlášení úrazu při dojíždění do zaměstnání, nebezpečných událostí a nehod.

1.2. Rozsah

1.2.1. Ustanovení tohoto kodexu se vztahují na všechna odvětví ekonomické činnosti, všechny podniky a všechny pracovníky bez ohledu na jejich postavení v zaměstnání.

1.2.2. Ustanovení tohoto kodexu je třeba považovat za základní doporučení pro evidenci a hlášení pracovních úrazu, nemocí z povolání, úrazu při dojíždění do zaměstnání, nebezpečných událostí a nehod. Přísnější národní nebo mezinárodní předpisy mají před těmito doporučeními přednost.

1.2.3. V tomto kodexu hlášení kompetentním orgánům kryje všechny smrtelné pracovní úrazy, pracovní úrazy způsobující ztrátu pracovní doby a všechny nemoci z povolání zahrnuté do národních seznamu nebo kryté předepsanou definicí těchto nemocí.

1.2.4. V tomto kodexu evidence na úrovni podniku rovněž zahrnuje pracovní úrazy a nemoci z povolání, které nejsou kryty požadavky na hlášení stanovenými v odstavcích 1, 2 a 3 výše, zejména úrazy při dojíždění do zaměstnání a úrazy nezpůsobující ztrátu pracovní doby.

1.3. Definice

1.3.1. V tomto kodexu mají následující termíny význam, který se jim tímto prisuzuje:

Úrazy při dojíždění do zaměstnání: Úraz, k němuž došlo na přímé cestě mezi místem práce a

- (a) pracovníkovým hlavním nebo druhým bydlištěm;
- (b) místem, kam pracovník obvykle chodí na jídlo; nebo
- (c) místem, kde pracovník obvykle dostává svou odměnu za práci,

jejíž následkem je smrt nebo poranění způsobující ztrátu pracovní doby. Úrazy v pouličním provozu, jichž jsou pracovníci účastníky v pracovní době a ke kterým došlo během placené práce, se považují za pracovní úrazy.

Kompetentní orgán: Ministr, ministerstvo nebo jiný veřejný orgán správností vydávat právní předpisy, nařízení nebo jiné instrukce mající sílu zákona. Na základě národních zákonů a nařízeních mohou být ustaveny kompetentní orgány zodpovědnosti pro konkrétní činnosti, jako je například provádění národní politiky a postupy při oznamování, evidenci a hlášení, postupy při náhradách pracovníkům a při vypracování statistik.

Kompetentní osoba: Osoba s vhodným odborným výcvikem a dostatečnými znalostmi, zkušenostmi a kvalifikací pro výkon konkrétní práce, při dodržování stanovených podmínek bezpečné práce. Kompetentní orgán může definovat vhodná kritéria pro jmenování těchto osob a může stanovit povinnosti jim uložené.

Nebezpečná událost: Snadno definovatelná událost určená národními zákony a nařízeními potenciálem způsobit poranění nebo nemoc osobám při práci nebo na veřejném místě.

Zamestnavatel: Jakákoli fyzická nebo právnická osoba, která zamestnává jednoho nebo více pracovníků.

*Podnik:*¹ Základní jednotka nebo nejmenší kombinace základních jednotek, která zahrnuje a přímo nebo nepřímo kontroluje všechny nutné funkce pro provedení svých produkčních činností.

*Závod:*² Závod nebo část podniku, která se nezávisle zabývá jedním nebo převážně jedním typem ekonomické činnosti na jednom místě nebo zjednoho místa nebo v jedné geografické oblasti, pro kterou jsou k dispozici nebo mohou být smysluplně kompilována data umožňující výpočet provozního prebytku.

Smrtelný pracovní úraz: Pracovní úraz, jeho následkem je smrt.

Pracovní neschopnost: Neschopnost vykonávat normální pracovní povinnosti.

Nehoda: Událost vyvolávající nebezpečí vzniklá v důsledku nebo v průběhu práce, kde nedošlo k poranění osob nebo kde takové poranění vyžaduje jen ošetření první pomoci.

Poškození zdraví: Viz poranění při práci.

Ztráta pracovní doby: Ztracené dny počínaje dnem a včetně dne následujícího po úrazu, měřeno kalendářními dny, dny v týdnu, pracovními směnami nebo pracovními dny. Kalendářní dny je vhodné přednostně používat jako měřítko závažnosti úrazu, zatímco pracovní dny jsou vhodným měřítkem pro ekonomický dopad. Tam kde se používají pracovní dny nebo dny v týdnu by měly být uvedeny, všude kde je to možné, odhady v kalendářních dnech.

Ztracený čas: Viz Ztráta pracovní doby.

Nikoli smrtelné poranění při práci: Úraz jehož následkem není smrt.

Hlášení: Procedura určená národními zákony a nařízeními ustavující způsob, kterým:

- (a) zamestnavatel nebo samostatně výdělečně činná osoba předkládá informace týkající se pracovních úrazů, úrazu při dojíždění do zaměstnání, nebezpečných událostí nebo nehod; nebo
- (b) zamestnavatel nebo samostatně výdělečně činná osoba, instituce sociálního pojištění nebo jiní přímo zainteresovaní předkládají informace týkající se nemocí z povolání; podle toho jak je to vhodné nebo předepsané kompetentním orgánem.

Pracovní úraz: Událost vznikající v důsledku nebo v průběhu práce, jejímž výsledkem je:

- (a) smrtelné poranění při práci;
- (b) poranění při práci, jeho následkem není smrt.

Nemoc z povolání: Nemoc, která došlo v důsledku expozice rizikovým faktorům vyskytujícím se při pracovní činnosti.

Poranění při práci: Smrt, jakékoli poranění osoby nebo nemoc vyplývající z pracovního úrazu.

Evidence: Procedura určená národními zákony a nařízeními stanovící prostředky, jimiž zamestnavatel nebo samostatně výdělečně činná osoba zajišťuje, že se uchovávají informace týkající se:

- (a) pracovních úrazů a nemocí z povolání;
- (b) úrazu při dojíždění do zaměstnání; a
- (c) nebezpečných událostí a nehod.

Oznamování: procedura stanovená zamestnavatelem v souladu s národními zákony a nařízeními a v souladu s praxí podniku, podle které pracovníci předkládají svému bezprostřednímu nadřízenému, kompetentní osobě, nebo jakékoli jiné určené osobě nebo orgánu informace o:

---

¹ Podrobnosti viz Spojené národy: Mezinárodní standardní odvětvová klasifikace všech ekonomických činností, Statistické přehledy, rada M, c. 4, Rev, 3 (New York, 1990). Viz příloha C tohoto kodexu.

² dtto.

- (a) jakémkoli pracovním úrazu nebo poranění, které vzniknou v průběhu práce nebo v souvislosti s ní;
- (b) případech, které by mohly být nemocemi z povolání;
- (c) úrazech, k nimž dojde při dojíždění do zaměstnání; a
- (d) nebezpečných událostech a nehodách.

Samostatně výdělečně činná osoba: Tak jak je definována kompetentním orgánem s odkazem na poslední verzi Mezinárodní klasifikace postavení v zaměstnání (ICSE).³

Pracovník: Jakákoli osoba vykonávající práci, at již pravidelne nebo dočasne, pro zaměstnavatele.

Zástupce pracovníku: Jakákoli osoba uznaná za zástupce pracovníku národními právními předpisy nebo praxí v souladu s úmluvou o zástupcích pracovníku, 1971 (č. 135).

---

³ Viz příloha E tohoto kodexu.

2. Politika týkající se evidence, hlášení a vyšetřování pracovních úrazu, nemocí z povolání a nebezpečných událostí a navazujících statistik

2.1. Politika a zásady na národní úrovni

2.1.1. Každá vláda by měla jmenovat kompetentní orgán, případně orgány, které by mely ve světle národních podmínek a praxe a po konzultaci s nejreprezentativnějšími organizacemi zaměstnavatele a pracovníku, formulovat, provádět a periodicky přezkoumávat koherentní národní politiku (dále jen "politiku") a zásady týkající se:

- (a) evidence, hlášení a vyšetřování pracovních úrazu a nemocí z povolání;
- (b) evidence, hlášení a vyšetřování úrazu při dojíždění do zaměstnání, nebezpečných událostí a nehod; a
- (c) sestavení, analýzy a publikace statistik takových úrazu, nemocí a událostí.

2.1.2. Národní politika by měla:

- (a) směřovat k prevenci úrazu a poškození zdraví, které pocházejí, jsou spojeny nebo se stanou v průběhu práce tím, že budou identifikovány a minimalizovány příčiny pracovních úrazu, nemocí z povolání, úrazu při dojíždění do zaměstnání, nebezpečných událostí a nehod v pracovním prostředí;
- (b) zahájit vhodné národní aktivity;
- (c) posílit různé národní činnosti a usměrnit je do konsistentního systému sbírání spolehlivých informací o pracovních úrazech, nemocích z povolání, úrazech při dojíždění do zaměstnání, nebezpečných událostech a nehodách;
- (d) ustavit všeobecné zásady a jednotné postupy týkající se oznamování, evidence a hlášení pracovních úrazu, nemocí z povolání, úrazu při dojíždění do zaměstnání, nebezpečných událostí a nehod a realizovat je ve všech odvětvích ekonomické činnosti a ve všech podnicích;
- (e) usnadnit vypracování ročních statistik pracovních úrazu a nemocí z povolání, jakož i úrazu při dojíždění do zaměstnání, nebezpečných událostí a nehod, jak se to jeví vhodné;
- (f) usnadnit komparativní analýzu.

2.1.3. Aby se zajistila koherence politiky a opatření pro její provádění, kompetentní orgán by měl:

- (a) zřídit příslušné funkce a odpovědnosti zúčastněných veřejných orgánů, zaměstnavatele a pracovníku a jejich organizací a dalších, a přihlížet při tom ke komplementárnímu charakteru takových povinností a odpovědností a k národním podmínkám a praxi;
- (b) realizovat uspořádání vhodná pro národní podmínky a praxi k zajištění potřebné koordinace mezi různými orgány a institucemi, jejichž úkolem je tuto politiku uskutečnit.

2.1.4. Kompetentní orgán by měl postupně zřídit a provádět národní systém evidence, hlášení a vyšetřování pracovních úrazu a nemocí z povolání, úrazu při dojíždění do zaměstnání, nebezpečných událostí a nehod pro všechna odvětví ekonomické činnosti a všechny podniky a pro všechny pracovníky, bez ohledu na jejich postavení v zaměstnání.

2.1.5. Přijatá ustanovení by měla být postacující a vhodná pro konkrétní typ podniku a pro typ zaměstnání pracovníku.

2.1.6. Když takový národní systém nemůže být okamžitě proveden pro všechny podniky a všechny typy postavení pracovníku v zaměstnání, kompetentní orgán by měl po konzultacích s nejreprezentativnějšími organizacemi zaměstnavatele a pracovníku vypracovat plány pro jeho postupné rozšiřování.

2.1.7. Kdykoli to vyžadují okolnosti a umožňují národní podmínky a praxe, koordinaci a provádění politiky by měl prosazovat orgán složený z nejreprezentativnějších organizací zaměstnavatele a pracovníku a jiných organizací a zúčastněných státních orgánů stanovených národními zákony a nařízeními nebo kompetentním orgánem.

2.1.8. Kompetentní orgán by měl zajistit vynucení národních zákonů nebo nařízení týkajících se politiky prostřednictvím dostatečného a vhodného systému inspekce.

2.1.9. Systém vynucení by měl stanovit postacující tresty a pokuty za porušení národních zákonů a nařízení týkajících se politiky.

2.1.10. Situaci týkající se politiky a jejího provádění by měl ve vhodných intervalech prezkoumávat kompetentní orgán, buď jako celek nebo pokud jde o určité oblasti, s cílem identifikovat největší problémy, rozvíjet účinné metody jejich řešení, stanovit priority pro zásah a vyhodnocovat výsledky.

2.1.11. Kompetentní orgán by měl zajistit, aby zaměstnavatelům a pracovníkům byla poskytována poučení pomáhající jim splnit jejich zákonné povinnosti vyplývající z politiky.

2.1.12. Ve vhodných případech by kompetentní orgán měl predepsat všeobecné postupy pro spolupráci mezi zaměstnavateli pro případy, kdy dva nebo více podniků provádí současně činnosti na jednom pracovišti.

2.2. Politika a zásady na úrovni podniku

2.2.1. Pro provádění národní politiky a zásad stanovených kompetentním orgánem, by měl zaměstnavatel, po konzultacích s pracovníky nebo jejich zástupci, udělat vhodná uspořádání na úrovni podniku, na jejichž základe:

- (a) pracovníci budou v průběhu své práce spolupracovat se zaměstnavatelem na splnění jim uložených povinností;
- (b) pracovníci a jejich zástupci a zaměstnavatel budou spolupracovat na provádění stanovených zásad;
- (c) pracovníci a jejich zástupci v podniku budou vybaveni postacujícími informacemi o opatřeních, která učinil zaměstnavatel za účelem provádění politiky a stanovených zásad a budou moci konzultovat o těchto informacích se svými reprezentativními organizacemi;
- (d) pracovníkům a jejich zástupcům se dostane odpovídajícího výcviku pro provádění stanovených zásad.

2.2.2. Opatření pro provádění politiky by neměla pracovníkům způsobit žádné výdaje.

2.2.3. Kdykoli dva nebo více zaměstnavatelů provádějí současně činnosti na jednom pracovišti, měli by spolupracovat na přijetí účinných uspořádání pro provádění politiky. Kde se to jeví nutné, kompetentní orgány by měl predepsat obecné postupy pro tuto spolupráci.

3. Legislativní, institucionální a administrativní usporádání pro ustavení systému oznamování, evidence a hlášení.

3.1. Všeobecně

3.1.1. Kompetentní orgán, po konzultacích spracovníky nebo jejich zástupci, by mel pomoci národních zákonu nebo nařízení nebo jakoukoli jinou metodou slucitelnou s národními podmínkami a praxí urcit pojmy a terminologii týkající se evidence a hlášení pracovních úrazu, nemoci z povolání, úrazu pri dojíždění do zaměstnání, nebezpečných událostí a nehod; ty by mely být slucitelné stímto kodexem a mezinárodními dohodami a doporučeními a mely by prosazovat harmonizaci metodik a porovnatelnost statistik.

3.1.2. Kompetentní orgány by mel zejména:

- (a) urcit, které kategorie nebo typy pracovních úrazu, nemoci z povolání, úrazu pri dojíždění do zaměstnání, nebezpečných událostí a nehod podléhají požadavkum na oznamování, evidenci a hlášení.
- (b) stanovit a aplikovat jednotné požadavky a postupy pro zaměstnavatele a pracovníky na úrovni podniku, lékaře, zdravotní služby a jiné instituce, jak se to jeví vhodné, pokud jde o oznamování a evidenci pracovních úrazu, podezření na nemoci z povolání, úrazu pri dojíždění do zaměstnání, nebezpečných událostí a nehod;
- (c) stanovit a aplikovat jednotné požadavky a postupy týkající se hlášení pracovních úrazu, nemoci z povolání, úrazu pri dojíždění do zaměstnání, nebezpečných událostí a nehod kompetentnímu orgánu, pojišťovně, inspektorátum práce, zdravotním službám a jiným přímo zúcastneným institucím a složkám, jak se to jeví vhodné;
- (d) ucinit vhodná usporádání pro potrebnou koordinaci a spolupráci mezi různými orgány a složkami;
- (e) ucinit vhodná usporádání pro poskytování poučení zaměstnavatelum a pracovníkum, která jim pomohou zhostit se zákonných povinností.

3.1.3. Tyto požadavky a postupy by se mely vztahovat na všechny pracovníky ve všech odvetvích ekonomické cinnosti, bez ohledu na jejich postavení v zaměstnání a na celém území zeme.

3.1.4. Kompetentní orgán by mel pomoci národních zákonu a nařízení nebo jinou metodou slucitelnou s národními podmínkami a praxí:

- (a) predepsat seznam nemocí, obsahující alespon nemoci vyjmenované v poslední verzi přílohy I kúmluve o dávkách pri poškození zdraví vyplývajícího ze zaměstnání, 1964 (c. 121) (soucasná verze upravená v roce 1980 je v příloze A tohoto kodexu), které by mely být pri predepsaných podmínkách považovány za nemoci z povolání ; nebo
- (b) zaradit do svých právních predpisu obecnou definici nemocí z povolání, která by byla dostatecne široká, aby pokryla nejméne nemoci vyjmenované v příloze I shora uvedené úmluvy; nebo
- (c) predepsat seznam nemocí v souladu s odstavcem (a) výše doplnený obecnou definicí nemocí z povolání a prijmout další ustanovení, jako je systém klasifikace, pro zjištění puvodu nemocí v souvislosti s výkonem povolání, které vtomto systému nejsou zarazeny, nebo nemocí, které se projevují v podmínkách, jež se odlišují od predepsaných.

3.1.5. Kompetentní orgán by mel periodicky prezkoumávat seznam nemocí z povolání a postupne ho rozširovat. Muže pri tom pro zarazení do seznamu vzít úvahu obsah přílohy B tohoto kodexu jako príklad navrhovaných nemocí z povolání.

3.1.6. Kompetentní orgán by mel vhodnými prostredky a opatřeními zajistit, aby s predepsaným seznamem nemocí z povolání byli seznámeni a aby byl dán k dispozici lékarum, zdravotním službám, pojišťovně, zaměstnavatelum a pracovníkum a jejich reprezentativním organizacím

3.1.7. Kompetentní orgán by mel, pomoci národních zákonu a nařízení, usilovat o koordinaci usporádání predepsaných na základe úmluvy o dávkách pri poškození zdraví jež vyplývá ze zaměstnání, 1964 (c. 121) a usporádání pro evidenci a hlášení pracovních úrazu, nemoci z povolání, úrazu pri dojíždění do zaměstnání, nebezpečných událostí a nehod.

3.1.8. Vsouladu s národními zákony nebo nařízeními by zaměstnavatel mel zajistit, že budou prijata usporádání uvnitř podniku schopná vyhovet požadavkum na evidenci a hlášení informací týkajících se:

- (a) systému dávek v případech pracovních úrazu a nemocí z povolání; a

- (b) systému evidence a hlášení pracovních úrazu, nemocí z povolání, úrazu při dojíždění do zaměstnání, nebezpečných událostí a nehod.

3.1.9. Pracovníkům a jejich zástupcům v podniku by měl zaměstnavatel oznámit odpovídající informace o usporádání pro evidenci a hlášení informací požadovaných pro priznání dávek v případě pracovních úrazu a nemocí z povolání a pro evidenci a hlášení pracovních úrazu, nemocí z povolání, úrazu při dojíždění do zaměstnání, nebezpečných událostí a nehod.

3.2. Klasifikace informací, které by měly být evidovány a hlášeny

3.2.1. Kompetentní orgán by měl učinit postacující usporádání pro klasifikaci informací, které mají být hlášeny a měl by prosazovat vyjmenované druhy informací, které by měly být evidovány na úrovni podniku. Použitá klasifikace by měla být v souladu s poslední verzí přijatých mezinárodních klasifikací nebo se systémy klasifikací uvedených tímto kodexem takto:

- (a) *ekonomická činnost podniku nebo firmy zaměstnavatele:*

Mezinárodní standardní odvetvová klasifikace všech ekonomických činností - ISIC (široká struktura poslední verze, schválená v roce 1989 je v příloze C tohoto kodexu), nebo odvetvová klasifikace schopná konverze na tento standard;

- (b) *povolání:*

Mezinárodní standardní klasifikace povolání - ISCO (poslední verze klasifikace, ISCO -88 je v příloze D tohoto kodexu), nebo klasifikace povolání schopná konverze na tento standard;

- (c) *postavení v zaměstnání:*

Mezinárodní klasifikace postavení v zaměstnání - ICSE (poslední verze klasifikace přijatá v roce 1993 je v příloze E tohoto kodexu);

- (d) *povaha a umístění poranění na tele, typ úrazu, agentie spojená se poraněním nebo úrazem:*

Přílohy F, G, H a I tohoto kodexu představují poslední verze klasifikací pro účely příslušných statistik.

3.2.2. Kompetentní orgán, po konzultacích s nejrepresentativnějšími organizacemi zaměstnavatelů a pracovníků, by měl prosazovat vypracování systému klasifikace pro expozici fyzikálními, chemickými a biologickými látkami v pracovním prostředí.

4. Oznamování na úrovni podniku

4.1. Zaměstnavatel, po konzultacích s nejrepresentativnějšími organizacemi zaměstnavatelů a pracovníků v podniku, by měl v souladu s národními zákony a nařízeními založit usporádání umožňující pracovníkům splnit požadavek, aby bez odkladu oznámili svému bezprostřednímu nadřízenému jakoukoli situaci, kdy mají rozumný důvod se domnívat, že představuje bezprostřední a závažné ohrožení života nebo zdraví, aniž by jim tím vznikla újma.

4.2. Zaměstnavatel, po konzultacích s nejrepresentativnějšími organizacemi zaměstnavatelů a pracovníků v podniku, by měl v souladu s národními zákony a nařízeními založit usporádání umožňující pracovníkům splnit požadavek, aby oznámili jakýkoli pracovní úraz, případ podezření na nemoc z povolání, úraz při dojíždění do zaměstnání, nebezpečnou událost a nehodu.

4.3. Tato usporádání by měla zahrnovat:

- (a) poskytování informací pracovníkům, zástupcům pracovníků, lékařům a jiným vhodným osobám o pracovních úrazech, nemocích z povolání, úrazech při dojíždění do zaměstnání, nebezpečných událostech a nehodách;

- (b) identifikaci kompetentní osoby, kde je to vhodné:

(i) která přijímá informace z poverení zaměstnavatele a zajistí vhodný postup; a

(ii) která z poverení zaměstnavatele provede vhodné vyšetření na základě přijatých informací;

- (c) opatření zajišťující důvěrnost osobních a lékařských údajů, které má k dispozici zaměstnavatel, v souladu s národními zákony a nařízeními, podmínkami a praxí.

5. Usporádání pro evidenci

5.1 Na národní úrovni

5.1.1. Národní zákony nebo nařízení by mely požadovat, aby zaměstnavatelé založili a vedli evidenci pracovních úrazu, nemocí z povolání, úrazu při dojíždění do zaměstnání, nebezpečných událostí a nehod, tak jak ji určí kompetentní orgán.

5.1.2. Aby zajistily systematický sber všech dat a informací a poskytly metodiku pro vyšetřování pracovních úrazu, nemocí z povolání, úrazu při dojíždění do zaměstnání, nebezpečných událostí a nehod, národní zákony nebo nařízení by mely predepsat, která data a informace musí být evidovány. Tam kde se pro tento účel používají formuláře, mely by být standardizovány.

5.1.3. Požadované informace pro evidenci na úrovni podniku by mely zahrnovat alespon informace, které je treba hlásit, jak jsou uvedeny v kapitole 6 tohoto kodexu.

5.1.4. Národní zákony nebo nařízení by mely stanovit, které další informace musí zaměstnavatelé evidovat, i když se nepožaduje jejich hlášení. Melo by se to týkat:

- (a) všech nehod, kde nedošlo k žádnému bezprostřednímu poranění osob;
- (b) stanovených kategorií nebezpečných událostí;
- (c) úrazu při dojíždění do zaměstnání, kde je to stanoveno.

5.1.5 Národní zákony nebo nařízení by mely stanovit zejména:

- (a) obsah a formát takové evidence;
- (b) období, za které má být evidence založena;
- (c) období, po které je treba záznamy uchovávat;
- (d) že tyto záznamy je treba provádět a uchovávat takovým způsobem, aby se respektovala duvernost osobních a lékařských dat vsouladu snárodními zákony a nařízeními, podmínkami a praxí a aby byly slucitelné s odstavcem 6 doporučení o závodních zdravotních službách, 1985 (c. 171);
- (e) že zaměstnavatel by mel identifikovat kompetentní osobu na úrovni podniku, která pripraví a povede evidenci; a
- (f) spolupráci vpostupech vedení záznamu v případech, kdy dva nebo více zaměstnavatelu se soucasne zabývají cinnostmi na jednom pracovišti.

5.2. Na úrovni podniku

5.2.1. Zaměstnavatel by mel vsouladu snárodními zákony nebo nařízeními založit usporádání za účelem evidence pracovních úrazu, nemocí z povolání, úrazu při dojíždění do zaměstnání, nebezpečných událostí a nehod.

5.2.2. Tato usporádání by mela zahrnovat:

- (a) identifikaci kompetentní osoby, která založí a povede záznamy pracovních úrazu, nemocí z povolání, úrazu při dojíždění do zaměstnání, nebezpečných událostí a nehod, jak to požadují národní zákony a nařízení; a
- (b) spolupráci při procedurách vedení evidence v případech kdy dva nebo více zaměstnavatelu se soucasne zabývají cinnostmi na jednom pracovišti.

5.2.3. Zaměstnavatel by mel zajistit, že evidence pracovních úrazu, nemocí z povolání, úrazu při dojíždění do zaměstnání, nebezpečných událostí a nehod bude kdispozici a že záznamy bude možno vrozumném case vyhledat.

5.2.4 V případech kdy dva nebo více zaměstnavatelu se soucasne zabývají cinnostmi na jednom pracovišti musí být ucinen záznam o každém poraněném pracovníkovi.

5.2.5. Oznámení pojištovne týkající se náhrad pracovníkum a oznámení o úrazech, která jsou predložena za účelem hlášení jsou jako evidence prijatelná, pokud obsahují všechny požadované skutecnosti pro evidenci, nebo pokud jsou vhodným způsobem doplnena.

5.2.6. Pro účely inspekce a jako informace pro zástupce pracovníku a zdravotní služby by zaměstnavatelé meli pripravit záznamy v evidenci v rozumné dobe stanovené kompetentním orgánem, ale prednostne ne za delší dobu než 6 dní od okamžiku, kdy došlo k oznámení.

5.2.7. Pracovníci by během své práce meli se zaměstnavatelem spolupracovat při provedení usporádání uvnitř podniku k účelumevidence a hlášení pracovních úrazu, nemocí z povolání a nebezpečných událostí.

5.2.8. Zaměstnavatel by mel dát pracovníkum a jejich zástupcum odpovídající informace týkající se:

- (a) usporádání pro evidenci; a

(b) kompetentní osoby poverené zaměstnavatelem pro přijímání a evidování informací o pracovních úrazech, nemocích z povolání, úrazech při dojíždění do zaměstnání, nebezpečných událostech a nehodách.

5.2.9. Zaměstnavatel by měl dát pracovníkům nebo jejich zástupcům odpovídající informace o všech pracovních úrazech, nemocích z povolání, nebezpečných událostech a nehodách v podniku, jakož i o úrazech při dojíždění do zaměstnání, aby tak pomohl pracovníkům a zaměstnavatelům snížit riziko expozice podobným případům.

6. Usporádání pro hlášení

6.1. Na národní úrovni

6.1.1. Kompetentní orgán by měl pomocí národních zákonů nebo nařízení nebo jakoukoli jinou metodou slucitelnou s národními podmínkami a praxí zavést a aplikovat postupy pro evidenci pracovních úrazů, nemocí z povolání a nebezpečných událostí a úrazů při dojíždění do zaměstnání, pokud to přichází v úvahu.

6.1.2. Měla by být zajištěna úzká spolupráce mezi kompetentním orgánem nebo kompetentními orgány, veřejnými orgány a reprezentativními organizacemi zaměstnavatele a pracovníků, a také s dalšími institucemi, kterých se týká formulace a provádění postupu uvedených v odstavci 6.1.1. výše.

6.1.3. Národní zákony nebo nařízení by měly stanovit, že pracovní úrazy, nemoci z povolání, úrazy při dojíždění do zaměstnání a nebezpečné události by měly být hlášeny, podle toho co se jeví jako vhodné:

- (a) relevantnímu orgánu odpovědnému za vynucování (například inspektorátu práce);
- (b) příslušné pojišťovně;
- (c) orgánu odpovědnému za vypracování statistiky; nebo
- (d) nějakému jinému orgánu.

6.1.4. Národní zákony nebo nařízení by měly stanovit:

- (a) aby příslušné informace o pracovních úrazech, nemocích z povolání, nebezpečných událostech a úrazech při dojíždění do zaměstnání, pokud je to vhodné, byly hlášeny kompetentnímu orgánu, inspektorátu práce, pojišťovně nebo jiným orgánům;
- (b) nacasování hlášení, které by měl přednostně provádět zaměstnavatel
  - (i) co nejrychleji poté co mu byl oznámen pracovní úraz, který způsobil smrt;
  - (ii) v predepsaném case pokud jde o jiné pracovní úrazy a nemoci z povolání;
- (c) predepsaný standardní formulář hlášení, který by se měl používat pro predkládání hlášení kompetentnímu orgánu, inspektorátu práce, pojišťovně nebo jiným orgánům;
- (d) aby zaměstnavatel určil ve svém podniku kompetentní osobu pro podávání hlášení;
- (e) odpovědnosti, vhodná usporádání a postupy, umožňující zaměstnavatelům spolupracovat v procedure hlášení v případech, kdy dva nebo více zaměstnavatelů provádějí současně činnost na jednom pracovišti; a
- (f) systémy pro klasifikaci informací, které se mají užívat (viz část 3.2 tohoto kodexu).

6.1.5. Národní zákony a nařízení by měly stanovit, že zaměstnavatel má povinnost hlásit nemoci z povolání, nejméně ve všech případech, kdy dostane lékařské osvědčení obsahující informaci, že jeden z jeho pracovníků trpí nemocí z povolání.

6.1.6. Jestliže jsou zapotřebí podrobnější informace navíc ktem požadovaným pro hlášení, národní zákony a nařízení by měly stanovit:

- (a) obsah a formát hlášení kompetentnímu orgánu pokud jde o tyto dodatekové informace;
- (b) četnost a způsob jak má zaměstnavatel tyto dodatekové informace kompetentnímu orgánu predkládat.

6.1.7. Kompetentní orgán by měl evidovat hlášení takovým způsobem, aby bylo možné je využít pro sestavení příslušných statistik, s využitím klasifikačních systémů uvedených v odstavci 3.2 tohoto kodexu a pro provedení analýz.

6.2. Na úrovni podniku

6.2.1. Zaměstnavatel, po konzultaci s pracovníky nebo jejich zástupci, by měl v souladu se národními zákony a nařízeními založit v podniku usporádání pro hlášení pracovních úrazů, nemocí z povolání, nebezpečných událostí a případně úrazů při dojíždění do zaměstnání.

6.2.2. Usporádání v podniku by měla zahrnovat:

- (a) identifikaci kompetentní osoby, která odpovídá za vypracování hlášení predkládaného zaměstnavatelem;
- (b) určení odpovědnosti za hlášení v případech, kdy dva nebo více zaměstnavatelů provádějí současně činnost na jednom pracovišti, jak to vyžadují národní zákony a nařízení.

6.3. Hlášení pracovních úrazů

6.3.1. Všeobecně

6.3.1.1. Všechny pracovní úrazy by měly být hlášeny kompetentnímu orgánu, inspektorátu práce, příslušné pojišťovně nebo jakémukoli jinému orgánu, jak to vyžadují národní zákony a nařízení.

- (a) co nejrychleji poté co byl oznámen pracovní úraz, který způsobil smrt;
- (b) v predepsaném case pokud jde o jiné pracovní úrazy;

6.3.1.2. Hlášení by mělo být provedeno v takových termínech, které mohou být stanoveny, a konkrétním predepsaným způsobem, například:

- (a) na formuláři o úrazu pro inspektorát práce;
- (b) na formuláři o náhrade pro pojišťovnu;
- (c) na formuláři pro orgán poverený vypracováním statistiky; nebo
- (d) na jednotném formuláři, který obsahuje podstatné informace pro všechny orgány.

6.3.2. Minimální informace

6.3.2.1. Aby se vyhovelo požadavkům inspektorátu práce, pojišťoven a orgánu poverených vypracováním statistik, predepsané formuláře, at již v konkrétním nebo jednotném formátu, by měly obsahovat alespon následující informace:

- (a) podnik, závod nebo zaměstnavatel:
  - (i) jméno a adresa zaměstnavatele, jeho telefon a fax (pokud je má);
  - (ii) název a adresa podniku;
  - (iii) název a adresa závodu (pokud se liší);
  - (iv) ekonomická činnost závodu;⁴
  - (v) počet pracovníků (velikost závodu);
- (b) zranená osoba:
  - (h) jméno, adresa, pohlaví a věk;
  - (ii) postavení v zaměstnání;⁵
  - (iii) povolání;⁶
- (c) poranění:
  - (i) smrtelný úraz
  - (ii) úraz nemající za následek smrt;
  - (iii) povaha poranění (například zlomenina, atd.);⁷
  - (iv) místo poranění (například noha, atd.);⁸
- (c) úraz a jeho sled:
  - (i) geografické označení místa úrazu (obvyklé pracoviště, jiné pracoviště v závodě nebo mimo něj);
  - (ii) datum a čas;
  - (iii) činnost vedoucí k poranění - typ úrazu (například pád, atd.);⁹
  - (iv) zprostředkující předmět, který způsobil úraz (například žebřík).¹⁰

---

⁴ Viz odstavec 3.2.1(a) a příloha C

⁵ Viz odstavec 3.2 1(c) a příloha E.

⁶ Viz odstavec 3.2 1(b) a příloha D.

⁷ Viz příloha F.

⁸ Viz příloha G.

⁹ Viz příloha H.

6.3.2.2. Relevantní nutné informace by mely být stanoveny i pro úrazy při dojíždění do zaměstnání.

6.3.3. Podrobnější informace

6.3.3.1. Národní zákony nebo nařízení by mely stanovit specifikaci podrobnějších informací, která by mela zahrnovat následující údaje:

- (a) podnik, závod a zaměstnavatel:
  - (i) jméno a adresa zaměstnavatele, jeho telefon a fax (pokud je má);
  - (ii) název a adresa podniku;
  - (iii) název a adresa závodu (pokud se liší);
  - (iv) ekonomická činnost firmy;¹¹
  - (v) počet pracovníků (velikost firmy, závodu);
- (d) zranená osoba:
  - (i) jméno, adresa, pohlaví a věk;
  - (ii) postavení v zaměstnání;¹²
  - (iii) povolání;¹³
  - (iv) délka zaměstnání u současného zaměstnavatele
- (c) poranění:
  - (i) smrtelný úraz
  - (ii) úraz nemající za následek smrt;
  - (iii) povaha poranění (například zlomenina, atd.);¹⁴
  - (iv) místo poranění (například noha, atd.);¹⁵
  - (v) pracovní neschopnosti v kalendářních dnech;
- (e) úraz a jeho sled:
  - (i) geografické označení místa úrazu (obvyklé pracoviště, jiné pracoviště v závodě nebo mimo něj);
  - (ii) datum a čas;
  - (iii) smena, čas kdy začala práce zraněného pracovníka a počet odpracovaných hodin v činnosti, při níž došlo k úrazu;
  - (iv) pracovní prostředí (například dílna, kancelář, ulice, atd.);
  - (v) pracovní proces (například sváření, údržba, ruční transport, atd.);
  - (vi) činnost zraněného pracovníka v době úrazu (například sváření, údržba lisu, obsluha stroje, řízení vozidla, chůze, atd.)
  - (vii) věc nebo věci související s činností zraněného pracovníka (například stroj, náradí, lis, vozidlo, atd.);
  - (viii) činnost vedoucí k poranění - typ úrazu (například pád, atd.);¹⁶
  - (ix) předmět spojený se poraněním (například žebřík, atd.).¹⁷

6.3.3.2. Pro úrazy při dojíždění do zaměstnání je třeba specifikovat relevantní potřebné informace.

6.4. Hlášení nemocí z povolání

---

¹⁰ Viz příloha I.

¹¹ Viz odstavec 3.2.1 (a) a příloha C.

¹² Viz odstavec 3.2 1(c) a příloha E.

¹³ Viz odstavec 3.2 1(b) a příloha D.

¹⁴ Viz příloha F.

¹⁵ Viz příloha G.

¹⁶ Viz příloha H

¹⁷ Viz příloha I.

6.4.1. Národní zákony nebo nařízení by mely stanovit, že hlášení nemocí z povolání by mely obsahovat alespon následující informace:

- (a) podnik, závod nebo zamestnavatel:
  - (i) jméno a adresa zamestnavatele, jeho telefon a fax (pokud je má);
  - (ii) název a adresa podniku;
  - (iii) název a adresa závodu (pokud se liší);
  - (iv) ekonomická cinnost závodu;¹⁸
  - (v) pocet pracovníku (velikost závodu);
- (b) osoba postižená nemocí z povolání:
  - (i) jméno, adresa, pohlaví a datum narození;
  - (ii) postavení v zamestnání;¹⁹
  - (iii) povolání v dobe, kdy byla diagnostikována nemoc; a
  - (iv) délka zamestnání u soucasného zamestnavatele;
- (c) nemoc z povolání:
  - (i) název a povaha nemoci z povolání;
  - (ii) škodlivé látky, procesy nebo expozice, jimž je možné pricíst nemoc z povolání;
  - (iii) popis práce, která vedla k vzniku zdravotního stavu;
  - (iv) délka expozice nebezpečným látkám a procesum;
  - (v) datum diagnózy nemoci z povolání.

6.5. Hlášení nebezpečných událostí

Národní zákony nebo nařízení by mely stanovit, že hlášení nebezpečné události vznikající z pracovních cinností, u které se vyžaduje, aby byla oznámena kompetentnímu orgánu, by mely obsahovat alespon následující informace:

- (a) podnik, závod nebo zamestnavatel:
  - (i) jméno a adresa zamestnavatele, jeho telefon a fax (pokud je má);
  - (ii) název a adresa podniku;
  - (iii) název a adresa závodu (pokud se liší);
  - (iv) ekonomická cinnost závodu;²⁰
  - (v) pocet pracovníku (velikost závodu)²¹;
- (b) Nebezpečná událost:
  - (i) datum, cas a místo;
  - (ii) typ nebezpečné události;
  - (iii) okolnosti, které vedly k nebezpečné události.

---

¹⁸ Viz odstavec 3.2.1(a) a příloha C

¹⁹ Viz odstavec 3.2.1(c) a příloha E.

²⁰ Viz odstavec 3.2.1(a) a příloha C

²¹ Viz odstavec 3.2.1(c) a příloha E

7. Rozšíření systému evidence a hlášení na samostatne výdelečně cinné osoby

7.1 Na národní úrovni

7.1.1. Národní zákony nebo nařízení týkající se oznamování, evidence a hlášení pracovních úrazu, nemocí z povolání, nebezpečných událostí a nehod by se mely rovněž vztahovat na samostatne výdelečně cinné osoby,²² tak jak jsou stanoveny kompetentním orgánem.

7.1.2. Národní zákony nebo nařízení by mely stanovit, že hlášení kompetentním orgánem pracovních úrazu, nemocí z povolání a nebezpečných událostí, u nichž účastníkem jsou samostatne výdelečně cinné osoby ve svém vlastním podniku by mely být predkládány takto:

- (a) v případě smrtelného úrazu nebo úrazu, jehož následkem není smrt, nemoci z povolání nebo nebezpečné události, jejichž následkem není samostatne výdelečně cinná osoba schopna podat hlášení, hlášení by mela podat osoba mající kontrolu nad provozem, nebo osoba predepsaná kompetentním orgánem;
- (b) v ostatních případech by mely hlášení podat samy samostatne výdelečně cinné osoby.

7.1.3. Národní zákony nebo nařízení by mely stanovit, že hlášení kompetentním orgánem pracovních úrazu samostatne výdelečně cinných osob v jiných než v jejich vlastních podnicích by mela být:

- (a) evidována a hlášena zamestnavatelem podniku, v němž samostatne výdelečně cinná osoba vykonávala práci;
- (b) hlášena samostatne výdelečně cinnou osobou její pojišťovne spolu se záznamem uvedeným v odstavci 7.1.3(a) výše.

7.2. Na úrovni podniku

7.2.1. Osoba mající kontrolu nad závodem, kde je samostatne výdelečně cinná osoba smluvne vázána k práci, by mela ucinit usporádání pro oznamování, evidenci a hlášení pracovních úrazu, nemocí z povolání, úrazu pri dojíždění do zamestnání, nebezpečných událostí a nehod, které se mohou vztahovat na samostatne výdelečně cinné osoby.

7.3. Samostatne výdelečně cinná osoba

7.3.1. Samostatne výdelečně cinná osoba by mela spolupracovat s osobou mající kontrolu nad závodem, kde byla smluvne najata k práci, aby umožnila hlášení pracovních úrazu, nemocí z povolání, úrazu pri dojíždění do zamestnání a nebezpečných událostí.

7.3.2. Samostatne výdelečně cinná osoba by mela v souladu s národními zákony nebo nařízeními predkládat hlášení kompetentním orgánem o pracovních úrazech, jejichž následkem není smrt, nemocích z povolání, úrazech pri dojíždění do práce a nebezpečných událostech. Pokud není v takovém stavu, aby to mohla udelat, mela by zvolit vhodný alternativní postup.

---

²² Jak jsou například definovány v poslední verzi Mezinárodní klasifikace statutu v zamestnání (ICSE) - viz příloha E.

8. Statistika pracovních úrazů, nemocí z povolání, úrazů při dojíždění do zaměstnání a nebezpečných událostí: sestavení a publikace

8.1. Na národní úrovni

8.1.1. Kompetentní orgán by měl zajistit, aby nejméně jednou za rok byly sestavovány a publikovány statistiky pracovních úrazů, nemocí z povolání, úrazů při dojíždění do zaměstnání a nebezpečných událostí, na základě informací, které mu jsou hlášeny.

8.1.2. Tam kde je to prakticky možné by měly být statistiky sestaveny kompetentním orgánem z hlášení pracovních úrazů, nemocí z povolání, úrazů při dojíždění do zaměstnání a nebezpečných událostí, bez použití dalších pramenů.

8.1.3. Jednotky, které je třeba zaznamenat, by měly být:

- (a) usmrcené nebo zraněné osoby v důsledku pracovního úrazu nebo úrazu při dojíždění do zaměstnání;
- (b) osoby postižené nemocí z povolání; nebo
- (c) nebezpečné události.

8.1.4. Jestliže osoba utrpí během období sledovaného statistikou více než jeden samostatný pracovní úraz nebo nemoc, měla by být počítána samostatně pro každý úraz nebo nemoc.

8.1.6. Součástí statistik by měly být i informace o pracovních úrazech a nemocích z povolání vztahující se na samostatně výdělečně činné osoby, a také úrazy při dojíždění do zaměstnání. Tyto informace by však měly být vykazány zvlášť, aby mohla být provedena vhodná srovnání se zemí, které tyto informace do národních statistik nezahrnují.

8.1.7. V současných statistikách týkajících se pracovních úrazů, nemocí z povolání, úrazů při dojíždění do zaměstnání a nebezpečných událostí by měl kompetentní orgán zajistit, že budou poskytnuty informace o:

- (a) povaze pramene statistiky; například přímé hlášení od zaměstnavatele nebo různých orgánů, například pojišťoven nebo inspektorátu práce;
- (b) rozsahu statistiky, zejména pokud jde o kategorie osob, odvětví ekonomické činnosti, povolání, velikost podniku, země nebo regionu, které jsou součástí státu;
- (c) použitých definicích;
- (d) metodách použitých pro evidenci a hlášení pracovních úrazů, nemocí z povolání, úrazů při dojíždění do zaměstnání a nebezpečných událostí a informace pro sestavení statistiky;
- (e) kvalitě statistiky;
- (f) předchozích statistikách, pokud jsou k dispozici.

8.1.8. Při návrzích nebo zkoumáních použitých pojmů, definic a metodiky při sberu, sestavení a publikaci statistik by měl kompetentní orgán vzít zřetel na poslední standardy a pokyny stanovené pod záštitou ILO nebo jiných relevantních mezinárodních organizací.

8.1.9. Při návrzích nebo zkoumáních použitých pojmů, definic a metodiky při sestavení a publikaci statistik by měl kompetentní orgán konzultovat s nejreprezentativnějšími organizacemi zaměstnavatele a pracovníků.

8.1.10. Při publikaci statistických dat o pracovních úrazech, nemocích z povolání a nebezpečných událostech by měl kompetentní orgán zajistit, aby pro hlavní oblasti ekonomické činnosti (viz klasifikaci v odstavci 3.2.1(a) tohoto kodexu), povolání (viz klasifikaci v odstavci 3.2.1(b) tohoto kodexu), věkovou skupinu, pohlaví a jiné stanovené skupiny byly uvedeny míry četnosti, výskytu a závažnosti, pokud to přichází v úvahu.

Evidenci a hlášení postupně stále podrobnějších informací

8.2.1. Národní zákony nebo nařízení by měly stanovit, že do evidenci a hlášení pracovních úrazů, nemocí z povolání, úrazů při dojíždění do zaměstnání a nebezpečných událostí by měly postupně být zahrnuty podrobnější informace.

8.2.2. Před určením požadavku na podrobnější informace by měl kompetentní orgán konzultovat s nejreprezentativnějšími organizacemi zaměstnavatele a pracovníků,

8.2.3. Kompetentní orgán by zaměstnavatelům měl povolit rozumnou dobu, stanovenou národními zákony nebo nařízeními, aby byli schopni poskytovat podrobnější informace požadované pro evidenci a hlášení pracovních úrazů, nemocí z povolání a nebezpečných událostí.

9. Statistiky pracovních úrazu, nemocí z povolání a nebezpečných událostí: klasifikace²³

9.1. Všeobecně

9.1.1. Statistiky pracovních úrazu, nemocí z povolání a nebezpečných událostí by měly být klasifikovány alespoň podle odvětví ekonomické činnosti a, pokud je to možné, podle:

- (a) významných charakteristik pracovníku, jako je postavení v zaměstnání, pohlaví, věk nebo věková skupina; a
- (b) významné charakteristiky podniku.

9.2. Pracovní úrazy

9.2.1. Pracovní úrazy by měly být nejprve klasifikovány takto:

- (a) celkový počet obětí rozdělený na
  - (i) smrtelné úrazy;
  - (ii) ostatní úrazy vyústující v pracovní neschopnost v délce nejméně tří po sobě jdoucích dnů, při vyloučení dne úrazu;
- (b) počet ztracených dnů, včetně prvních tří dnů u ostatních úrazu.

9.2.2. Poté co budou postupně k dispozici podrobnější informace by kompetentní orgán měl, jakmile to bude proveditelné, klasifikovat pracovní úrazy takto:

- (a) celkový počet obětí:
  - (i) úrazu majících za následek smrt rozdělených na úmrtí, kterým došlo do 30 dnů po úrazu a úmrtí, kterým došlo mezi 31 a 365 dnem po úrazu;
  - (ii) ostatních úrazu nemajících za následek smrt, v rozdělení na následující kategorie: žádná ztráta pracovní doby nebo nepřítomnost v práci (jak je stanoveno národními definicemi); nebo ztracená pracovní doba (s vyloučením dne úrazu) do tří dnů a více než tři dny;
- (b) celkový počet ostatních úrazu v rozdělení na následující kategorie: ztracená pracovní doba do tří dnů a více než tři dny.

9.2.3. Všude, kde je to možné, by statistiky sestavené kompetentním orgánem měly udávat:

- (a) součet každé položky uvedené v odstavcích 9.2.2(a) a 9.2.2.(b) výše; a
- (b) příslušné členění těchto položek.

9.2.4. Kompetentní orgán by měl jasné uvést, zda ve statistice vykázaná ztráta pracovní doby je měřena v kalendářních dnech, dnech v týdnu, pracovních dnech nebo pracovních směnách.

9.2.5. Doba krytá statistikou pracovních úrazu by neměla překročit kalendářní rok.

9.2.6. Statistiky úrazu při dojíždění do zaměstnání a statistiky týkající se samostatně výdělečně činných osob by měly být publikovány zvlášť.

9.3. Nemoci z povolání

9.3.1. Statistiky nemocí z povolání publikované kompetentním orgánem by měly udávat celkový počet případů hlášených za každou nemoc zahrnutou v seznamu nemocí z povolání vydaném kompetentním orgánem.

9.3.2. Období kryté statistikou nemocí z povolání by nemelo překročit jeden kalendářní rok.

9.3.3. Statistiky nemocí z povolání týkající se samostatně výdělečně činných osob by měly být publikovány zvlášť.

9.4. Nebezpečné události

---

²³ Na základě rezoluce o statistikách pracovních úrazu. Trináctá mezinárodní konference statistiku práce, Ženeva, 18-29. října 1982.

9.4.1. Kompetentní orgán by měl publikovat statistiky o počtu a typu hlášených nebezpečných událostí.

10. Vyšetřování pracovních úrazu, nemocí z povolání, úrazu při dojíždění do zaměstnání, nebezpečných událostí a nehod.

10.1. Na národní úrovni

10.1.1. Na podporu národních politik týkajících se bezpečnosti při práci, ochrany zdraví při práci a pracovního prostředí a národních politik týkajících se prevence pracovních úrazu a nemocí z povolání by měl kompetentní orgán zajistit vyšetření dostatečného počtu a různých typů pracovních úrazu, nemocí z povolání, úrazu při dojíždění do zaměstnání a nebezpečných událostí, aby byl schopen:

- (a) overit si účinnost těchto politik;
- (b) určit, zda je třeba v těchto politikách nebo národních zákonech a nařízeních udělat změny; a
- (c) overit účinnost usporádání pro evidenci a hlášení pracovních úrazu, nemocí z povolání, úrazu při dojíždění do zaměstnání a nebezpečných událostí, na národní úrovni i na úrovni podniku.

10.1.2. Národní zákony a nařízení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a pracovního prostředí by měly stanovit, že kompetentní orgán musí založit postacující usporádání a vhodné systémy pro vyšetřování pracovních úrazu, nemocí z povolání, úrazu při dojíždění do zaměstnání a nebezpečných událostí.

10.1.3. Kompetentní orgán by měl zajistit, aby vyšetřování prováděly inspektoráty práce, nebo jiné pověřené instituce. Zástupci zaměstnavatele nebo pracovníku podniku by měli mít možnost doprovázet vyšetřující osoby, pokud tyto osoby na základě instrukcí kompetentního orgánu neusoudí, že by to mohlo být na škodu výkonu jejich odpovědností.

10.1.4. V případech, kdy vyšetřování není svereno instituci pověřené kompetentním orgánem nebo ministerstvu odpovědnému za právní předpisy, národní zákony a nařízení by měly stanovit usporádání pro účast nejrepresentativnějších organizací zaměstnavatele a pracovníku a veřejných orgánů při plánování vyšetřování a pro účast zástupce zaměstnavatele a pracovníku, jichž se vyšetřování týká, jak je uvedeno v odstavci 10.1.3 výše.

10.1.5. Kompetentní orgán by měl provádět šetření a měl by publikovat zprávy o těchto šetřeních týkajících se pracovních úrazu, nemocí z povolání, úrazu při dojíždění do zaměstnání, nebezpečných událostí a nehod, které odrážejí vážné situace pokud jde o potenciální riziko hrozící pracovníkům a veřejnosti.

10.1.6. Kompetentní orgán by měl požadovat, aby zaměstnavatelé prošetřovali konkrétní pracovní úrazy, nemoci z povolání, úrazy při dojíždění do zaměstnání, nebezpečné události a nehody a podávali zprávy o opatřeních zabranujících jejich opakování.

10.1.7. Kompetentní orgán by měl požadovat, aby zaměstnavatelé byli nápomocni při provádění vyšetřování a při jeho šetřeních.

10.2. Na úrovni podniku

10.2.1. Zaměstnavatel by měl prošetřovat všechny oznámené pracovní úrazy, nemoci z povolání, úrazy při dojíždění do zaměstnání, nebezpečné události a nehody.

10.2.2. Nemá-li zaměstnavatel potřebné odborné znalosti ve svém podniku pro provedení zevrubného vyšetření, měl by si vyžádat pomoc osoby disponující potřebnými odbornými znalostmi, pokud je to nutné zvevčí.

10.2.4. Zaměstnavatel by měl zařídit, že místo výskytu pracovního úrazu nebo nebezpečné události zustane do začátku vyšetřování neporušené, vyjma požadavku na první pomoc nebo opatření zabranujících ohrožení dalších osob.

10.2.5. Jestliže zduvodu první pomoci nebo opatření zabranujících ohrožení dalších osob je nutné porušit místo před zahájením vyšetřování, zaměstnavatel by měl zařídit, aby před zásahem kompetentní osoba provedla záznam místa, například pomocí fotografie, nártku nebo zajištění očitých svedku.

10.2.6. Zaměstnavatel by měl zajistit, aby vyšetřováním pracovních úrazu, nemocí z povolání a nebezpečných událostí, pokud je to možné:

- (a) bylo zjišteno co se stalo;
- (b) určily se příčiny toho co se stalo; a
- (c) identifikovala se opatření nutná k tomu, aby se událost neopakovala.

10.2.7. Zamestnavateľ by mal zabezpečiť, aby bola k dispozícii podniková usporiadanie pre okamžité vyšetrovanie oznámených pracovných úrazov, nemocí z povolania, nebezpečných udalostí a nehôd.

10.2.8. Zamestnavateľ by mal zabezpečiť, že správa požadovaná podľa odstavca 10.1.6 tohto kodexu bola čo najrýchlejšie poslaná kompetentnému orgánu.

10.2.9. Zamestnavateľ by mal dať výsledky vyšetrovania k dispozícii pracovníkom a ich zástupcom, aby sa zabránilo ďalšiemu výskytu a aby pracovníci mohli zamestnávateľovi pomáhať pri účinnejšom provedení jeho politiky týkajúcej sa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

10.3. Pracovníci a vyšetrovanie pracovných úrazov, nemocí z povolania, nebezpečných udalostí a nehôd

10.3.1. Kedykoľvek zamestnavateľ na základe tohto kodexu vyšetroje pracovný úraz, nemoc z povolania, úraz pri dojíždení do zamestnania, alebo nebezpečnou udalosťou, zástupci pracovníka by mali mať právo, potrebné predpoklady a potrebný čas bez ztráty výdelku, účastniť sa tohto vyšetrovania.

10.3.2. Pracovníci by v priebehu svojej práce mali zamestnávateľovi a osobe jednajúcej menom zamestnávateľa pomáhať pri vyšetrovaní pracovných úrazov, nemocí z povolania, nebezpečných udalostí a nehôd.

Bibliografie

Komise Evropských společenství (Eurostat): *Metodika pro harmonizaci evropských statistik pracovních úrazu* (Lucemburk, 1992).

Mezinárodní úřad práce (ILO): Rezoluce o statistikách poranění vzamestnání. 10. Mezinárodní konference statistiku, Ženeva, říjen 1962.

- Rezoluce o statistikách pracovních úrazu. 13. Mezinárodní konference statistiku, Ženeva, říjen 1982.
- Rezoluce o mezinárodní klasifikaci postavení vzamestnání (ICSE). 15. Mezinárodní konference statistiku, Ženeva, leden 1993.
- Systém základních periodických statistik pracovních úrazu. Zasedání expertu na statistiky pracovních úrazu, Ženeva, leden 1980.
- *Mezinárodní standardní klasifikace povolání: ISCO-88* (Ženeva, 1990).

Mezinárodní asociace sociálního zabezpečení (ISSA-MASZ): *Role statistik úrazu úrazové prevenci*, XXIV. valné shromáždění, Acapulco, Mexiko, listopad-prosinec 1992.

Spojené národy: *Mezinárodní standardní odvetvová klasifikace všech ekonomických činností - (ISIC) - (třetí revize)*, Statistické dokumenty, série M, c.4, Rev. 3 (New York, 1990).

Relevantní mezinárodní úmluvy a doporučení ILO

Úmluvy

Císlo   *Název*

- 81   Inspekce práce, 1947
- 121   Dávky při pracovním úrazu, 1964 (s přílohou I, Seznam nemocí z povolání - upravený v roce 1980)
- 129   Inspekce práce (zemědělství), 1969
- 134   Prevence úrazu (námořníci), 1970
- 135   Zástupci pracovníku, 1971
- 155   Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, 1981
- 160   Statistika práce, 1985
- 161   Služby závodní zdravotní péče, 1985

Doporučení

Císlo   *Název*

- 81   Inspekce práce, 1947
- 121   Dávky při pracovním úrazu, 1964
- 133   Inspekce práce (zemědělství), 1969
- 142   Prevence úrazu (námořníci), 1970
- 143   Zástupci pracovníku, 1971
- 164   Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, 1981
- 170   Statistika práce, 1985
- 171   Závodní zdravotní služby, 1985

Príloha A: Príloha 1 k úmluve 121: Seznam nemocí z povolání (revidovaný v roce 1980)²⁴

Nemoci z povolání	Práce spojená s expozicí príslušnému riziku ²⁵
1. Pneumokoniózy způsobené nerostným fibrogenním prachem (silikóza, antrhrakosilikóza, azbestóza) a silikotuberkulóza za predpokladu, že silikóza je rozhodující příčinou neschopnosti nebo smrti	Veškerá práce spojená s expozicí příslušnému riziku
2. Bronchopneumopathie způsobené prachem z tvrdokovu	Veškerá práce spojená s expozicí příslušnému riziku
3. Bronchopulmonární nemoci způsobené prachem z bavlny (byssinóza), lnu, konopí nebo sisalu	Veškerá práce spojená s expozicí příslušnému riziku
4. Astma z povolání způsobené senzibilizujícími nebo iritujícími ciniteli za takové uznávanými, vznikajícími při pracovním procesu	Veškerá práce spojená s expozicí příslušnému riziku
5. Vnější alergické alveolitidy a jejich následky způsobené vdechováním organických prachu, podle toho, co stanoví vnitrostátní zákonodárství	Veškerá práce spojená s expozicí příslušnému riziku
6. Nemoci způsobené beryliem nebo jeho toxickými sloučeninami	Veškerá práce spojená s expozicí příslušnému riziku
7. Nemoci způsobené kadmíem nebo jeho toxickými sloučeninami	Veškerá práce spojená s expozicí příslušnému riziku
8. Nemoci způsobené fosforem nebo jeho toxickými sloučeninami	Veškerá práce spojená s expozicí příslušnému riziku
9. Nemoci způsobené chromem nebo jeho toxickými sloučeninami	Veškerá práce spojená s expozicí příslušnému riziku
10. Nemoci způsobené manganem nebo jeho toxickými sloučeninami	Veškerá práce spojená s expozicí příslušnému riziku
11. Nemoci způsobené arsenem nebo jeho toxickými sloučeninami	Veškerá práce spojená s expozicí příslušnému riziku
12. Nemoci způsobené rtutí nebo jejími toxickými sloučeninami	Veškerá práce spojená s expozicí příslušnému riziku
13. Nemoci způsobené olovem nebo jeho toxickými sloučeninami	Veškerá práce spojená s expozicí příslušnému riziku
14. Nemoci způsobené fluorem nebo jeho toxickými sloučeninami	Veškerá práce spojená s expozicí příslušnému riziku
15. Nemoci způsobené sirouhlíkem	Veškerá práce spojená s expozicí příslušnému riziku
16. Nemoci způsobené toxickými halogenovými uhlovodíky alifatické nebo aromatické rady	Veškerá práce spojená s expozicí příslušnému riziku
17. Nemoci způsobené benzenem nebo jeho toxickými homology	Veškerá práce spojená s expozicí příslušnému riziku
18. Nemoci způsobené toxickými nitroderiváty a aminoderiváty benzenu a jeho homologu	Veškerá práce spojená s expozicí příslušnému riziku
19. Nemoci způsobené nitroglycerinem nebo jinými estery kyseliny dusičné	Veškerá práce spojená s expozicí příslušnému riziku
20. Nemoci způsobené alkoholy, glykoly nebo ketony	Veškerá práce spojená s expozicí příslušnému riziku
21. Nemoci způsobené dusivými látkami: kyslíčným uhelnatým, kyanovodíkem a jeho toxickými deriváty, sirovodíkem	Veškerá práce spojená s expozicí příslušnému riziku
22. Porucha sluchu způsobená hlukem	Veškerá práce spojená s expozicí příslušnému riziku
23. Nemoci způsobené vibracemi (postižení svalů, šlach, kostí, kloubů, periferních cév nebo periferních nervů)	Veškerá práce spojená s expozicí příslušnému riziku
24. Nemoci způsobené prací v stlačeném vzduchu	Veškerá práce spojená s expozicí příslušnému riziku
25. Nemoci způsobené ionizujícím zářením	Veškerá práce spojená s expozicí příslušnému riziku

²⁴ Príloha I k úmluve o dávkách při pracovních úrazech, 1964 (c. 121).

²⁵ Při aplikaci tohoto seznamu by se měl, tam kde je to vhodné, brát zřetel na stupeň a druh expozice.

26. Onemocnění kůže způsobená fyzikálními, chemickými nebo biologickými činiteli nezahrnutými pod jiné položky	Veškerá práce spojená s expozicí příslušnému riziku Veškerá práce spojená s expozicí příslušnému riziku
27. Rakovina kůže způsobená dehtem, smu lou, asfaltem, minerálními oleji, anthracenem nebo sloučeninami, produkty nebo rezidui těchto látek	Veškerá práce spojená s expozicí příslušnému riziku
28. Rakovina nebo mesotheliom plic způsobené azbestem	Veškerá práce spojená s expozicí příslušnému riziku
29. Prenosné nebo parazitární nemoci získané při činnosti spojené se zvláštním nebezpečím nákazy	Všechny práce, při nichž dochází k expozici ionizujícímu záření Veškerá práce spojená s expozicí příslušnému riziku
	Veškerá práce spojená s expozicí příslušnému riziku
	Veškerá práce spojená s expozicí příslušnému riziku
	<ul style="list-style-type: none"> a) Práce ve zdravotnictví a práce v laboratorích b) veterinární práce c) zacházení se zvířaty, zdechlými nebo zbytky zvířat d) jiné práce spojené se zvláštním nebezpečím nákazy

Príloha B: Navrhovaný seznam nemocí z povolání²⁶

1. Nemoci způsobené látkami
- 1.1. Nemoci způsobené chemickými látkami**
- 1.1.1. Nemoci způsobené beryliem nebo jeho toxickými sloučeninami
- 1.1.2. Nemoci způsobené kadmíem nebo jeho toxickými sloučeninami
- 1.1.3. Nemoci způsobené fosforem a jeho toxickými sloučeninami
- 1.1.4. Nemoci způsobené chromem a jeho toxickými sloučeninami
- 1.1.5. Nemoci způsobené manganem a jeho toxickými sloučeninami
- 1.1.6. Nemoci způsobené arsenem a jeho toxickými sloučeninami
- 1.1.7. Nemoci způsobené rtutí a jejími toxickými sloučeninami
- 1.1.8. Nemoci způsobené olovem a jeho toxickými sloučeninami
- 1.1.9. Nemoci způsobené fluorem a jeho toxickými sloučeninami
- 1.1.10. Nemoci způsobené sirouhlíkem a jeho toxickými sloučeninami
- 1.1.11. Nemoci způsobené toxickými halogenovými deriváty alifatické nebo aromatické rady
- 1.1.12. Nemoci způsobené benzenem a jeho toxickými sloučeninami
- 1.1.13. Nemoci způsobené toxickými nitroderiváty a aminoderiváty benzenu a jeho homologu
- 1.1.14. Nemoci způsobené nitroglycerinem a jinými estery kyseliny dusičné
- 1.1.15. Nemoci způsobené alkoholy, glykoly nebo ketony
- 1.1.16. Nemoci způsobené dusivými látkami: kyslíčným uhelnatým, kyanovodíkem a jeho toxickými deriváty, sirovodíkem
- 1.1.17. Nemoci způsobené akrylonitrilem
- 1.1.18. Nemoci způsobené oxidy dusíku
- 1.1.19. Nemoci způsobené vanadiem nebo jeho toxickými sloučeninami
- 1.1.20. Nemoci způsobené antimonem nebo jeho toxickými sloučeninami
- 1.1.21. Nemoci způsobené hexanem
- 1.1.22. Nemoci zubu způsobené minerálními kyselinami
- 1.1.23. Nemoci způsobené farmaceutickými látkami
- 1.1.24. Nemoci způsobené thaliem nebo jeho sloučeninami
- 1.1.25. Nemoci způsobené osmiem nebo jeho sloučeninami
- 1.1.26. Nemoci způsobené selenem nebo jeho sloučeninami
- 1.1.27. Nemoci způsobené mědí nebo jejími sloučeninami
- 1.1.28. Nemoci způsobené cínem nebo jeho sloučeninami
- 1.1.29. Nemoci způsobené zinkem nebo jeho sloučeninami
- 1.1.30. Nemoci způsobené ozonem, fosgenem
- 1.1.31. Nemoci způsobené dráždivými látkami: benzoquinonem a jinými látkami dráždivými rohovku
- 1.1.32. Nemoci způsobené jinými chemickými látkami neuvedenými pod shora uvedenými položkami 1.1.1 až 1.1.32, v případech, kdy je zjištěna spojitost mezi expozicí pracovníka těmito chemickými látkami a nemocí, kterou trpí.

---

²⁶ Seznam nemocí z povolání navržený na základě neformálních konzultací při revizi seznamu nemocí z povolání, který je připojen k úmluvě o dávkách při pracovních úrazech, 1964 (c. 121), Ženeva, 9-12.12.1991.

1.2. Nemoci způsobené fyzikálními látkami

1.2.1. Porucha sluchu způsobená hlukem

1.1.2. Nemoci způsobené vibracemi (postižení svalů, šlach, kostí, kloubů, periferních cév nebo periferních nervů)

1.2.3. Nemoci způsobené prací v stlačeném vzduchu

1.2.4. Nemoci způsobené ionizujícím zářením

1.2.5. Nemoci způsobené tepelnou radiací

1.2.6. Nemoci způsobené ultrafialovým zářením

1.2.7. Nemoci způsobené extrémními teplotami (například slunečním úpalem, omrzliny)

1.2.8. Nemoci způsobené jakýmkoli jinými fyzikálními látkami neuvedenými v předchozích položkách 1.2.1 až 1.2.7 v případech, kdy je zjištěna spojitost mezi expozicí pracovníka těmto fyzikálním látkám a nemocí, kterou trpí.

1.3. Biologické látky

1.3.1. Přenosné a parazitární nemoci získané v povolání, které je spojeno se zvláštním rizikem nákazy

2. Nemoci určitých orgánů a jejich systému

2.1. Nemoci z povolání týkající se dýchacích cest

2.1.1. Pneumokoniózy způsobené sklerogenním minerálním prachem (silikózy, antrakosilikózy, azbestózy) a silikotuberkulózy, za předpokladu, že silikóza je podstatný faktor způsobující výslednou pracovní neschopnost nebo smrt

2.1.2. Bronchopulmonální nemoci způsobené prachem tvrdých kovů

2.1.3. Bronchopulmonální nemoci způsobené prachem bavlny, lnu, konopí, sisalu nebo dráždivými látkami vznikajícími z pracovního procesu

2.1.4. Astma z povolání způsobené dráždivými látkami nebo uznanými látkami způsobujícími zvýšení citlivosti vznikajícími z pracovního procesu

2.1.5. Vnější alergické alveolitidy způsobené vdechováním organického prachu předepsaných národními právními předpisy

2.1.6. Pneumokonióza z tvrdokovu

2.1.7. Chronické obstrukční nemoci dýchacích cest

2.1.8. Nemoci týkající se plic způsobené hliníkem

2.1.9. Nemoci horních dýchacích cest způsobené uznanými dráždivými látkami vznikajícími z pracovního procesu

2.1.10. Jakékoli jiné nemoci týkající se dýchacích cest neuvedené v předchozích položkách 2.1.1 až 2.1.9 způsobené látkou v případech, kdy je zjištěna spojitost mezi expozicí pracovníka této látky a nemocí, kterou trpí.

2.2. Nemoci kůže z povolání

2.2.1. Nemoci kůže způsobené fyzikálními, chemickými nebo biologickými látkami, neuvedené pod jinými položkami

2.2.2. Poruchy pigmentace (vitiligo) z povolání

2.3. Nemoci svalů a kostry z povolání

2.3.1. Nemoci svalů a kostry způsobené konkrétními pracovními činnostmi nebo pracovním prostředím, kde jsou přítomny určité rizikové faktory

K příkladům takovýchto činností nebo prostředí patří:

a) rychlé nebo opakující se pohyby

b) silná námaha

- c) přílišná koncentrace mechanické síly
- d) obtížné nebo nikoli neutrální polohy těla
- e) vibrace

Místní chlad nebo chlad v prostředí může umocnit riziko

3. Rakovina z povolání

3.1. Rakovina způsobená následujícími látkami

- 3.1.1. Azbest
- 3.1.2. Benzidin a soli
- 3.1.3. Bis chlormethyl ether (BCME)
- 3.1.4. Chrom a sloučeniny chromu
- 3.1.5. Uhelny dehet a smoly uhelného dehtu; saze
- 3.1.6. Betanaphthylamin
- 3.1.7. Vinylchlorid
- 3.1.8. Benzen a jeho toxické homology
- 3.1.9. Toxické nitroderiváty a aminoderiváty benzenu nebo jejich homology
- 3.1.10. Ionizující záření
- 3.1.11. Dehet, smola, živice, minerální oleje, antracén, nebo sloučeniny, produkty nebo rezidua těchto látek
- 3.1.12. Emise koksovacích pecí
- 3.1.13. Sloučeniny niklu
- 3.1.14. Prach z dřeva
- 3.1.15. Rakovina způsobená jinými látkami neuvedenými v předchozích položkách 3.1.1 až 3.1.14 v případech, kdy je zjištěna spojitost mezi expozicí pracovníka této látky a rakovinou, kterou trpí.

4. Ostatní

4.1. Nystagmus horníku

Príloha C

ODVETVOVÁ KLASIFIKACE EKONOMICKÝCH CINNOSTÍ - OKEC (tretí revize)²⁷

Kategorie A: Zemedelství a myslivost, lesní hospodárství

01 - Zemedelství, myslivost a související cinnosti

02 - Lesnictví, těžba dříví a pridružené cinnosti

Kategorie B Rybolov

05 - Rybolov, chov ryb, pridružené cinnosti v rámci rybolovu

Kategorie C Dobývání nerostných surovin

CA Dobývání energetických surovin

10 - Dobývání černého a hnedého uhlí, rašeliny

11 - Dobývání ropy, zemního plynu, bitumenních hornin a související cinnosti, s výjimkou pruzkumných cinností

12 - Dobývání a úprava uranových a thoriových rud

CB Dobývání ostatních nerostných surovin

13 - Dobývání a úprava ostatních rud

14 - Dobývání a úprava ostatních nerostu

Kategorie D Zpracovatelský prumysl

DA Prumysl potravinárský a tabákový

15 - Výroba potravin a nápoju

16 - Zpracování tabáku

DB Textilní a odevní prumysl

17 - Textilní prumysl

18 - Odevní prumysl, zpracování a barvení kožešin

DC Kožedelný prumysl

19 - Činění a úprava usní, výroba brašnářského a sedlářského zboží a obuvi

DD Drevozpracující prumysl

20 - Prumysl dřevárský a korkarský krome výroby nábytku; výroba košu a prouteného zboží

DE Papírenský a polygrafický prumysl, vydavatelské cinnosti

21 - Výroba vlákniny, papíru a lepenky a výrobku z papíru

22 - Vydavatelství, tisk a reprodukce zvukových a obrazových map

DF Koksování, rafinérské zpracování ropy, výroba jaderných paliv, radioaktivních prvku a sloucenin

23 - Koksování, rafinérské zpracování ropy, výroba jaderných paliv, radioaktivních prvku a sloucenin

DG Chemický a farmaceutický prumysl

24 - Výroba chemických výrobku

DH Gumárenský a plastikárský prumysl

25 - Výroba pryžových a plastových výrobku

DI Prumysl skla, keramiky, porcelánu a stavebních hmot

---

²⁷ Podrobnosti viz Spojené národy, "Statistical Papers", série M, c.4, Rev 3 (New York, 1990)

26 - Výroba ostatních nekovových minerálních výrobku

DJ Výroba kovu a kovodelných výrobku

27 - Výroba kovu vc. hutního zpracování

28 - Výroba kovových konstrukcí a kovodelných výrobku krome výroby stroju a zařízení

DK Výroba stroju a zařízení

29 - Výroba stroju a zařízení NEC²⁸

DL Výroba elektrických a optických přístroju

30 - Výroba kancelárských stroju a počítaču (vc. přístroju na zpracování dat)

31 - Výroba elektrických stroju a přístroju jinde neuvedených

32 - Výroba radiových, televizních a spojových zařízení a přístroju

33 - Výroba zdravotnických, presných, optických a casomerných přístroju

DM Výroba dopravních prostředku

34 - Výroba dvoustopých motorových vozidel, přívesu a návěsu

35 - Výroba ostatních dopravních zařízení

DN Zpracovatelský prumysl jinde neuvedený

36 - Výroba nábytku; ostatní zpracovatelský prumysl

37 - Zpracování druhotných surovin

Kategorie E Výroba a rozvod elektriny, plynu a vody

40 - Výroba a rozvod elektriny, plynu, páry a teplé vody, výroba chladu

41 - Úprava a rozvod vody

Kategorie F Stavebnictví

45 - Stavebnictví

Kategorie G Velkoobchod a maloobchod, opravy motorových vozidel a spotřebního zboží

50 - Prodej, údržba a opravy motorových vozidel a prodej pohonných hmot

51 - Velkoobchod a zprostředkování velkoobchodu (krome motorových vozidel)

52 - Maloobchod, opravy spotřebního zboží krome motorových vozidel

Kategorie H: Pohostinství a ubytování

55 - Pohostinství a ubytování

Kategorie I: Doprava, skladování, pošty a telekomunikace

60 - Pozemní doprava; potrubní přeprava

61 - Vodní doprava

62 - Letecká a kosmická doprava

63 - Vedlejší a pomocná činnost v dopravě; činnosti cestovních kanceláří

64 - Činnost poštovní a telekomunikační

Kategorie J: Penežnictví a pojišřovnictví

65 - Finanční zprostředkování vyjma pojišřovnictví a pensijních fondu

---

²⁸ Jinde neklasifikovaných

66 - Pojišťovnictví a pensijní fondy kromě povinného sociálního zabezpečení

67 - Cinnosti související s finančním zprostředkováním

Kategorie K: Cinnosti v oblasti nemovitostí, pronajímání movitostí, služby pro podniky, výzkum a vývoj

70 - Cinnosti v oblasti nemovitostí

71 - Pronájem stroju a zařízení bez obsluhujícího personálu, pronájem zboží osobní potřeby a pro zboží pro domácnost

72 - Zpracování dat a související cinnosti

73 - Výzkum a vývoj

74 - Ostatní služby převážně pro podniky

Kategorie L: Verejná správa, obrana, povinné sociální zabezpečení

75 - Verejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení

Kategorie M: Školství

80 - Školství

Kategorie A: Zdravotnictví a sociální práce

85 - Zdravotnictví a sociální práce

Kategorie O: Ostatní veřejné, sociální a osobní služby

90 - Odstranování odpadních vod a pevného odpadu, čištění mesta

91 - Cinnosti spolecenských organizací

92 - Rekreační, kulturní a sportovní cinnosti

93 - Ostatní služby

Kategorie P: Domácnosti zaměstnávající personál

95 - Domácnosti zaměstnávající personál

Kategorie Q: Exteritoriální organizace a spolky

99 - Exteritoriální organizace a spolky

Príloha D Mezinárodní standardní klasifikace povolání (ISCO-88) hlavní třídy, třídy a jejich členení

HLAVNÍ TRÍDA

TRÍDA

Hlavní třída 1: Zákonodárci, vedoucí a řídicí pracovníci

11 Zákonodárci, vyšší úředníci

- 111 Zákonodárci
- 112 Vyšší státní úředníci
- 113 Tradicní náčelníci a představitelé obcí
- 114 Vedoucí úředníci organizací zvláštního zájmu

12 Vedoucí a řídicí pracovníci velkých organizací, společností, podniku apod. vc. jejich organizačních jednotek (manažeri)²⁹

- 121 Reditelé a nejvyšší vedoucí organizací
- 122 Manažeri útvaru výroby a provozu
- 123 Manažeri ostatních útvaru

13 Vedoucí, reditelé, kteří řídí malý podnik, organizaci, společnost (za pomoci nejvýše jednoho dalšího řídicího pracovníka)

- 131 Vedoucí malých podniku

Hlavní třída 2: Vedectí a odborní duševní pracovníci

21 Vedci a odborníci ve fyzikálních a příbuzných vědách, architekti a technici inženýři (tvurcí pracovníci)

- 211 Fyzici, chemici a odborní pracovníci příbuzných oborů
- 212 Matematici, statistici a odborní pracovníci příbuzných oborů
- 213 Odborní pracovníci výpočetní techniky
- 214 Architekti, inženýři a odborní pracovníci příbuzných oborů

22 Vedci, odborníci a inženýři v biologických, lékařských a příbuzných oborech

- 221 Vedectí a odborní pracovníci v biologii
- 222 Vedectí a odborní pracovníci ve zdravotnictví (vyjma ošetrovatelské profese)
- 223 Vedectí a odborní pracovníci v oboru ošetrování a asistence při porodu

23 Odborní pedagogičtí pracovníci

- 231 Pedagogičtí pracovníci univerzit a vysokých škol
- 232 Odborní pedagogičtí pracovníci na školách druhého stupne
- 233 Odborní pedagogičtí pracovníci zameraní na školy prvého stupne a predškolsní výchovu
- 234 Odborní pedagogičtí pracovníci zameraní na zvláštní školy
- 235 Ostatní profesionální pedagogičtí pracovníci

24 Ostatní vedci a odborní duševní pracovníci jinde neuvedení

- 241 Odborní pracovníci v oblasti podnikání

---

²⁹ Tato třída by měla zahrnout osoby, které - jako reditelé, hlavní výkonní vedoucí nebo specializovaní manažeri - řídí podniky, v nichž jsou tři nebo více manažerů.

- 242 Profesionální právníci
- 243 Archiváři, knihovníci a ostatní odborní pracovníci v oblasti informací
- 244 Odborní pracovníci v oborech sociálních ved v příbuzných oborech
- 245 Spisovatelé, tvurci a výkonní umělci
- 246 Odborní pracovníci v oblasti náboženství

Hlavní třída 3: Technictí a spolupracující odborní pracovníci

31 Technici ve fyzikálních, technických a příbuzných oborech

- 311 Technici v oborech fyzikálních a strojírenských oborů
- 312 Spolupracující odborní pracovníci v oblasti výpočetní techniky
- 313 Operátoři optických a elektronických zařízení
- 314 Dispečerů leteckého a lodního provozu
- 315 Inspektori bezpečnosti práce a kvality

32 Technictí pracovníci v oblasti biologie, zdravotnictví a zemědělství pracovníci a pracovníci v příbuzných oborech

- 321 Technici v oblasti biologie
- 322 Spolupracující odborní pracovníci ve zdravotnictví (s výjimkou ošetrovatelek)
- 323 Spolupracující odborní pracovníci v ošetrování a asistenci při porodu
- 324 Tradicní léčitelé a léčitelé vírou

33 Spolupracující odborní pedagogictí pracovníci

- 331 Spolupracující odborní pedagogictí pracovníci na základních školách
- 332 Spolupracující odborní pedagogictí pracovníci v předškolních zařízeních
- 333 Spolupracující odborní pedagogictí pracovníci ve zvláštních školách
- 334 Ostatní spolupracující odborní pedagogictí pracovníci

34 Jiní spolupracující odborní pracovníci

- 341 Spolupracující odborní pracovníci pro finance a prodej
- 342 Agenti obchodních služeb a zprostředkovatelé obchodu
- 343 Administrativní spolupracující odborní pracovníci
- 344 Celní a danoví státní odborní pracovníci
- 345 Policejní inspektori a detektivové
- 346 Spolupracující odborní pracovníci pro sociální práci
- 347 Spolupracující odborní pracovníci v umění, zábavě a sportu
- 348 Náboženští spolupracující odborní pracovníci

Hlavní třída 4: Nižší administrativní pracovníci (úředníci)

41 Nižší administrativní pracovníci (kromě úředníku ve službách a obchode)

- 411 Sekretárky a pracovníci s klávesnicí
- 412 Administrativní pracovníci pracující s čísly
- 413 Pracovníci skladového hospodářství a dopravy
- 414 Pracovníci v knihovnách, na poštách a podobně
- 419 Ostatní administrativní pracovníci

42 Úředníci ve službách zákazníkům

421 Pokladní, pracovníci na prepážkách a podobní

422 Pracovníci informující zákazníky

Hlavní třída 5: Provozní pracovníci ve službách a obchode

52 Obsluhující pracovníci a pracovníci bezpečnostních služeb

511 Pruvodci při cestování a podobní pracovníci

512 Pracovníci úklidu domácností a restauračních služeb

513 Pracovníci osobní péče a podobní pracovníci

514 Ostatní pracovníci osobních služeb

515 Astrologové, věštcí a podobní pracovníci

516 Pracovníci bezpečnostních služeb

52 Prodavaci, manekýni a předváděcí zboží

521 Předváděcí módy a modelky

522 Prodávaci a předváděcí v obchodech

523 Prodávaci na stáncích a v tržnicích

Hlavní třída 6: Kvalifikovaní delníci v zemědělství, lesnictví a v příbuzných oborech (kromě obsluhy stroju a zařízení)

61 Kvalifikovaní delníci v zemědělství, lesnictví, rybářství, myslivosti - orientovaní na trh

611 Zahradníci a pestitelé plodin pro trh

612 Producenti zvířat pro trh a podobní pracovníci

613 Výrobci živocíšných výrobků pro trh

614 Výrobci rostlinných výrobků pro trh

615 Pracovníci rybářství, lovci a lovci kožešin

62 Pracovníci získávající obživu v zemědělství a rybářství (samozásobitelé)

621 Pracovníci získávající obživu v zemědělství a rybářství (samozásobitelé)

Hlavní třída 7: Remeslníci a kvalifikovaní výrobci, zpracovatelé, opraváři (kromě obsluhy stroju a zařízení)

71 Kvalifikovaní delníci při dobývání surovin, stavební delníci a pracovníci v příbuzných oborech (kromě obsluhy stroju a zařízení)

711 Horníci, pracovníci odstrelu hornin, lamaci kamene, kameníci

712 Pracovníci základní stavební výroby a v příbuzných oborech

713 Pracovníci dokončovacích prací ve stavební výrobě a v příbuzných oborech

714 Nateraci, čistící staveb a pracovníci v příbuzných oborech

72 Kvalifikovaní kovodelníci a strojřešší delníci (kromě obsluhy stroju a zařízení)

721 Zpracovatelé kovu, sváreči, pracovníci výroby plechu, pracovníci kovových konstrukcí a v příbuzných oborech

722 Kováři, nástrojari a pracovníci v příbuzných oborech

723 Mechanici a serizovací strojních zařízení

724 Mechanici a serizovací elektrických a elektronických zařízení

73 Výrobci a opraváři přesných přístrojů, umelectví remeslníci, polygrafové a pracovníci v příbuzných oborech (kromě obsluhy stroju a zařízení)

- 731 Pracovníci přesných přístrojů z kovu a podobných materiálů
- 732 Hrnčíři, skláři a pracovníci příbuzných oborů
- 733 Remeslníci pracující s dřevem, textilem, kůží a podobnými materiály
- 734 Pracovníci polygrafie a příbuzných oborů

74 Ostatní kvalifikovaní zpracovatelé a výrobci (kromě obsluhy stroju a zařízení)

- 741 Pracovníci v potravinářském průmyslu a příbuzných oborech
- 742 Zpracovatelé dřeva, truhláři a pracovníci příbuzných oborů
- 743 Pracovníci v průmyslu textilu, prádla a příbuzných oborů
- 744 Pracovníci v oborech plst, kůže a obuv

Hlavní třída 8: Obsluha stroju a zařízení

81 Obsluha stacionárních průmyslových zařízení

- 811 Obsluha dulních stroju a stroju na zpracování nerostu
- 812 Obsluha zařízení na zpracování kovu
- 813 Obsluha zařízení na zpracování skla, keramiky a příbuzných oborů
- 814 Obsluha stroju na zpracování dřeva a výrobu papíru
- 815 Obsluha zařízení v chemickém průmyslu
- 816 Obsluha zařízení ve výrobě elektriny a příbuzných oborech
- 817 Obsluha automatizovaných linek a robotů

82 Obsluha stroju a montážní pracovníci

- 821 Obsluha kovozpracujících stroju
- 822 Obsluha stroju v chemickém průmyslu
- 823 Obsluha stroju v gumárenském a plastikářském průmyslu
- 824 Obsluha stroju na výrobky ze dřeva
- 825 Obsluha stroju v tiskárnách, při vázání knih a výrobě papírenských výrobků
- 826 Obsluha textilních stroju, stroju na výrobky z kůže a kožešin
- 827 Obsluha stroju v potravinářském průmyslu
- 828 Montéři
- 829 Ostatní obsluha stroju a montéři

83 Řidiči a obsluha pojízdných strojních zařízení

- 831 Řidiči lokomotiv a pracovníci příbuzných oborů
- 832 Řidiči motorových vozidel
- 833 Řidiči zemědělských a jiných mobilních stroju
- 834 Posádky lodí a pracovníci příbuzných oborů

Hlavní třída 9: Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci

91 Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci zaměření na prodej a služby

- 911 Pouliční prodávací a podobní pracovníci
- 912 Čištění bot a jiná elementární povolání provozovaná na ulicích
- 913 Pracovníci v domácnosti, úklidu a praní prádla
- 914 Pracovníci úklidu budov, čištění oken, atd.

915 Poslávci, nosiči, dverníci a podobní pracovníci

916 Pracovníci svozu odpadu a jiní pomocní pracovníci

92 Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví, rybářství a v příbuzných oborech

921 Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví, rybářství

93 Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci v dolech a lomech, v průmyslu, stavebnictví, v dopravě a v příbuzných oborech

931 Pomocní pracovníci v těžbě a ve stavebnictví

932 Pomocní pracovníci ve zpracovatelském průmyslu

933 Pomocní pracovníci v dopravě a v manipulaci dopravovaným nákladem

Hlavní třída 0: Příslušníci armády

01 Příslušníci armády

011 Příslušníci armády

Príloha E: Mezinárodní klasifikace postavení v zaměstnání (ICSE)³⁰

I. Název a koncepční základna klasifikace

1. Klasifikace postavení v zaměstnání uvedená v části II této rezoluce se označuje jako Mezinárodní klasifikace postavení v zaměstnání (ICSE - 93). Skupinové definice jsou obsaženy v části III, jak se má zacházet s jednotlivými skupinami ve statistice je uvedeno v části IV.

2. ICSE klasifikuje pracovní místa podle osob v určitém časovém okamžiku. Pracovní místo je klasifikováno podle typu výslovné nebo implicitní pracovní smlouvy osoby s jinou osobou nebo s organizací. Základními kritérii pro definování skupin klasifikace jsou typy ekonomického rizika, jehož prvkem je síla vztahu mezi pracovníkem a pracovním místem a typ pravomoci nad organizací a dalšími pracovníky, kterou má nebo bude mít držitel daného pracovního místa.

3. ICSE-93 klasifikuje osoby podle jejich skutečných nebo potenciálních vztahu k pracovnímu místu podle pravidel stanovených v části V.

II. Skupiny ICSE-93³¹

4. ICSE-93 se skládá z následujících skupin, které jsou definovány v části III

1 ZAMESTNANCI

2 ZAMESTNAVATELÉ

3 OSOBY PRACUJÍCÍ NA VLASTNÍ ÚCET

4 ČLENOVÉ PRODUKČNÍCH DRUŽSTEV

5 POMÁHAJÍCÍ RODINNÍ PŘÍSLUŠNÍCI

6 PRACOVNÍCI NEKLASIFIKOVATELNÍ PODLE POSTAVENÍ V ZAMĚSTNÁNÍ

---

³⁰ Výňatek z rezoluce o Mezinárodní klasifikaci postavení v zaměstnání (ICSE), 15. Mezinárodní konference statistiku práce, 19-28.1.1993

³¹ Z jazykových důvodů byly názvy skupin a definice voleny tak, že odpovídají situaci, kde každá osoba má během referenčního období jen jedno pracovní místo. Pravidla pro klasifikaci osob s dvěma nebo více pracovními místy jsou uvedena v části V.

III. Definice skupin

5. Skupiny jsou v ICSE-93 definovány se zřetelem na rozlišení mezi “placeným zamestnáním” a “samostatnou výdelecnou činností (sebezamestnáním)”. Skupiny jsou definovány ve vztahu k jednomu nebo více aspektům ekonomického rizika a/nebo typu pravomoci, kterou explicitní nebo implicitní pracovní smlouva dává jejímu držiteli nebo ho naopak pravomoci podřizuje.

6. *Pracovní místa vplaceném zamestnání* jsou taková pracovní místa, kde držitel má explicitní (písemnou nebo ústní) nebo implicitní pracovní smlouvu, která mu zajišťuje základní odmenu, která není přímo závislá na příjmech jednotky, pro kterou pracuje. Touto jednotkou může být organizace, nezisková instituce, státní instituce nebo domácnost. Některé nástroje, investičního zařízení, informačních systému a/nebo objektu používaných držitelem pracovního místa mohou být majetkem někoho jiného a držitel může pracovat pod přímým dozorem nebo podle striktních směrnic stanovených majitelem (majiteli) nebo osob, které majitel zamestnává. (Osoby vplaceném zamestnání jsou typicky odmenovány mzdou nebo platem, mohou však být odmenovány i provizí z prodeje, úkolovou mzdou, prémiei nebo naturáliemi, například potravinami, poskytnutím bytu nebo vycviku.)

7. *Pracovní místa vsamostatné výdelečné činnosti (sebezamestnání)* jsou taková pracovní místa, kde odmena za práci přímo závisí na zisku (nebo potenciálu dosáhnout zisku) odvozeného z produkovaného zboží a služeb (při tom vlastní spotřeba se považuje za součást zisku). Držitel operativně rozhoduje o veškerých ovlivňujících jeho činnosti nebo deleguje taková rozhodnutí, ale zůstává na něm odpovědnost za úspěch jeho podnikání. (V této souvislosti termín “podnik” nebo “podnikání” zahrnuje činnost jedné osoby).

8. (1) *Zamestnanci* jsou takoví pracovníci, kteří jsou držiteli pracovního místa definovaného jako “pracovní místo vplaceném zamestnání” (srovnej odstavec 6). *Zamestnanci se stabilními smlouvami* jsou takoví “zamestnanci”, kteří mají, nebo stále mají, explicitní (písemnou nebo ústní) nebo implicitní trvalou pracovní smlouvu, nebo na sebe navazující pracovní smlouvy, se stejným zamestnavatelem. Termín “trvalý” znamená dobu zamestnání, která je delší než stanovené minimum určené podle národních okolností. (Pokud v této minimální době se povolují přerušení, jejich maximální trvání by rovněž mělo být předepsáno podle národních okolností.) *Stálí zamestnanci* jsou takoví “zamestnanci s trvalou smlouvou”, za které organizace jež je zamestnává odpovídá za zaplacení relevantních daní a příspěvku sociálního zabezpečení a/nebo kde smluvní vztah podléhá národním právním předpisům.

9. (2) *Zamestnavatelé* jsou takoví pracovníci, kteří pracují na vlastní účet nebo s jedním nebo několika málo partnery, a mají typ pracovního místa definovaného jako “pracovní místo v samostatné výdelečné činnosti” (srovnej odstavec 7), a v tomto postavení najmou natrvalo (včetně referenční doby) jednu nebo více osob, aby pro ně pracovaly v jejich firmě jako “zamestnanci” (srovnej odstavec 8). Termín “najmou natrvalo” musí být určen podle národních okolností, a to způsobem, který je v souladu s termínem “zamestnanci s trvalou pracovní smlouvou” (srovnej odstavec 8). (Partneri mohou, ale nemusí být členy téže rodiny nebo téže domácnosti.)

10. (3) *Pracovníci na vlastní účet* jsou takoví pracovníci, kteří pracují na vlastní účet s jedním nebo více partnery, mají typ pracovního místa definovaný jako “pracovní místo v samostatné výdelečné činnosti” (srovnej odstavec 7) a kteří nenajali natrvalo žádné “zamestnance” (srovnej odstavec 8), kteří by pro ně v referenčním období pracovali. Je zapotřebí uvést, že během referenčního období členové této skupiny mohou najmout “zamestnance”, za předpokladu, že to není natrvalo. (Partneri mohou, ale nemusí být členy téže rodiny nebo téže domácnosti.)

11. (4) *Členové produkčních družstev* jsou pracovníci mající “pracovní místo v samostatné výdelečné činnosti” (srovnej odstavec 7) v družstvu, které produkuje zboží a služby, v němž se každý člen účastní na základě rovnosti s ostatními členy na určení organizace výroby, prodeje a/nebo ostatní práce při zřízení, investicích a rozdělování výsledku podnikání mezi členy. (Je zapotřebí uvést, že “zamestnanci” (srovnej odstavec 8) produkčních družstev nejsou klasifikováni v této skupině.)

12. (5) *Pomáhající rodinní příslušníci* jsou pracovníci mající “pracovní místo v samostatné výdelečné činnosti” (srovnej odstavec 7) vtržně orientovaném podniku provozovaném osobou v příbuzenském poměru žijící ve stejné domácnosti, které není možné považovat za partnery, protože jejich stupeň závazku k provozu podniku, pokud jde o pracovní dobu a další faktory stanovené podle národních okolností, není na úrovni, která je srovnatelná s úrovní hlavního vedoucího podniku. (Tam kde je to obvyklé, aby zejména mladistvý pracoval bez peněžní odměny v ekonomickém podniku provozovaném osobou v příbuzenském poměru, která nežije ve stejné domácnosti, je možné požadavek “žít ve stejné domácnosti” pominout.)

13. (6) *Pracovníci neklasifikovatelní podle postavení vzamestnání* jsou pracovníci, u kterých není k dispozici dostatek informací, a/nebo kteří nemohou být zarazeni do kterékoli z předchozích kategorií.

IV. Statistické zacházení s jednotlivými skupinami

14. Tato část vysvětluje možný statistický postup pokud jde o určité skupiny pracovníků. Některé skupiny představují podkategorie nebo další členění jedné ze specifických kategorií ICSE-93. Jiné mohou být na rozmezí mezi dvěma nebo více těmito skupinami, zejména skupiny (a) a mohou také vytvářet další skupiny podle národních požadavků:

- (a) *Vlastníci-manažeri registrovaných podniků* jsou pracovníci mající pracovní místo v podniku zapsaném v obchodním rejstříku, ve kterém: (a) sami nebo s ostatními svými rodinnými příslušníky, nebo s jedním nebo dvěma partnery, mají kontrolní vlastnictví v podniku; a (b) mají pravomoc jednat jménem podniku pokud jde o smlouvy s jinými organizacemi a najímání nebo propouštění osob v “placeném zamestnání” v téže organizaci, svýhradou pouze národního zákonodárství, jímž se upravují tyto otázky, a pravidel stanovených voleným nebo jmenovaným řídicím orgánem organizace. Ruzní uživatelé statistik trhu práce a ekonomických a sociálních statistik mohou mít různé názory na to, zda se mají tyto pracovníci nejlépe klasifikovat jako “v placeném zamestnání” (srovnej odstavec 6) nebo jako “v samostatné výdělečné činnosti” (srovnej odstavec 7), protože tyto pracovníci dostávají část své odměny za práci podobným způsobem jako osoby v “placeném zamestnání”, zatímco jejich pravomoc a odpovědnost za podnik více odpovídá osobám pracujícím “na vlastní účet” a zejména “zamestnavatelům”. (Všimnete si například, že klasifikovat je jako “zamestnance” bude konsistentní s jejich klasifikací v “systému národních účtů”, zatímco pro účely analýzy trhu práce bude lépe je klasifikovat jako “zamestnavatele” nebo jako “pracovníky na vlastní účet”.) Zeme by se proto měly snažit, podle potřeb uživatele jejich statistik a podle jejich možností sberu dat, identifikovat tuto skupinu zvlášť. To také usnadní mezinárodní srovnání.
- (b) *Stálí zamestnanci se smlouvou na dobu určitou* jsou “stálí zamestnanci” (srovnej odstavec 8), jejichž pracovní smlouva stanoví určité datum skončení.
- (c) *Stálí zamestnanci se smlouvou na dobu neurčitou* jsou “stálí zamestnanci” (srovnej odstavec 8) mající smlouvy, které je možné ukončit jen pro stanovené příčiny, jako například nezpůsobilost, hrubé porušení pracovní kázně, nebo z ekonomických důvodů podle národních právních předpisů nebo zvyklostí.
- (d) *Pracovníci v nejistém zamestnání* mohou být buď: (a) pracovníci, jejichž pracovní smlouva vede ke klasifikaci dotyčného pracovníka jako že patří do skupin “příležitostných pracovníků” (srovnej bod (e)), “krátkodobých pracovníků” (srovnej bod (f)) nebo “sezónních pracovníků” (srovnej bod (g)); nebo (b) pracovníků, jejichž pracovní smlouva povoluje podniku nebo osobě, které je zamestnávají skončit pracovní poměr v krátké době nebo z vlastní vůle, při čemž konkrétní okolnosti je třeba stanovit národními právními předpisy a zvyklostmi.
- (e) *Příležitostní pracovníci* jsou pracovníci mající explicitní nebo implicitní pracovní smlouvu, při níž se neočekává, že bude trvat déle než jen po krátkou dobu, jejíž trvání je třeba určit podle národních okolností. Tito pracovníci mohou být klasifikováni jako “zamestnanci” (srovnej odstavec 8) nebo jako “pracovníci na vlastní účet” (srovnej odstavec 10) podle konkrétních charakteristik pracovní smlouvy.
- (f) *Pracovníci v krátkodobém zamestnání* jsou pracovníci mající explicitní nebo implicitní pracovní smlouvu (srovnej odstavec 6), při níž se očekává, že bude trvat déle než po dobu použitou k definici “příležitostných pracovníků” (srovnej bod (e)), ale kratěji než po dobu použitou k definici “stálých zamestnanců” (srovnej odstavec 8). Tito pracovníci mohou být klasifikováni jako “zamestnanci” (srovnej odstavec 8) nebo jako “pracovníci na vlastní účet” (srovnej odstavec 10) podle konkrétních charakteristik jejich pracovní smlouvy.
- (g) *Pracovníci v sezónním zamestnání* jsou pracovníci mající explicitní nebo implicitní pracovní smlouvu, v níž nacasování a trvání smlouvy je konkrétně ovlivněno sezónními faktory, jako je klimatický cyklus, školní prázdniny a/nebo sklizeň zemědělských plodin. Tito pracovníci mohou být klasifikováni jako “zamestnanci” (srovnej odstavec 8), nebo jako “pracovníci na vlastní účet” (srovnej odstavec 10) podle konkrétních charakteristik jejich pracovní smlouvy.
- (h) *Externí pracovníci* jsou pracovníci kteří: (a) mají explicitní nebo implicitní pracovní smlouvu, v níž souhlasí, že budou pracovat pro určitý podnik, nebo že dodají určité množství zboží nebo služeb určitému podniku podle předchozího usporádání nebo smlouvy s podnikem; ale (b) jejichž místo, kde pracují, není v žádné provozovně, z nichž se skládá podnik. Tito pracovníci mohou být klasifikováni jako pracovníci v “placeném zamestnání” (srovnej odstavec 6) nebo jako “samostatně výdělečně činní” (srovnej odstavec 7) podle konkrétních podmínek jejich smlouvy. Mohou být také klasifikováni jako zamestnavatelé, pokud najmou jiné pracovníky za podmínek popsanych v odstavci 10.
- (i) *Kontraktori (subdodavatelé)* jsou pracovníci, kteří: (a) jsou registrováni u danových úřadů (a/nebo jiných relevantních orgánů) jako zvláštní podnikatelská jednotka odpovědná za relevantní formy daní, a/nebo

kteří učinili usporádání, podle něhož organizace, která je zaměstnává, není odpovědná za placení relevantních příspěvků na sociální zabezpečení, a/nebo jejich smluvní vztah nepodléhá národním pracovněprávním předpisům platným pro “stálé zaměstnance” (srovnej odstavec 9); ale kteří (b) mají explicitní nebo implicitní pracovní smlouvy odpovídající smlouvám při “placeném zaměstnání”. Tito pracovníci mohou být klasifikováni jako pracovníci “v samostatné výdělečné činnosti” (srovnej odstavec 7) nebo v “placeném zaměstnání” (srovnej odstavec 6) podle národních okolností.

- (j) Pracovníci mající explicitní nebo implicitní pracovní smlouvy pro “placené zaměstnání” (srovnej odstavec 6) od jedné organizace, ale pracují na pracovišti a/nebo podle instrukcí jiné organizace, která první organizaci platí odměnu za jejich služby, mohou být klasifikováni odděleně od jiných “zaměstnanců” a podle toho, zda jejich základní organizace je agentura pro dočasnou práci nebo jiný typ podniku.
- (k) *Clenové pracovních skupin (posádek)* jsou členové skupiny pracovníků, kteří byli najati jako skupina za podmínek odpovídajících podmínkám v “placeném zaměstnání”, při čemž organizace, která je zaměstnává uzavřela smlouvu jen s vedoucím pracovní skupiny nebo s agentem, který jménem skupiny jedná, nikoli tedy s každým jednotlivým pracovníkem.
- (l) Zeme mohou potřebovat a mohou mít možnost klasifikovat zvláště pracovníky ve veřejných nebo soukromých programech na podporu zaměstnání nebo soustavách pro výcvik při zaměstnání za podmínek zaměstnání odpovídajících pracovním místům v “placeném zaměstnání”. Tuto skupinu pracovníků je možné označit za *zaměstnance v podporovaném zaměstnání*. Pracovníci dostávající podporu v těchto programech aby si mohli založit vlastní živnost by měli být klasifikováni jako pracovník “v samostatné výdělečné činnosti” (srovnej odstavec 7) jako “zaměstnavatel” (srovnej odstavec 9) nebo jako “pracovník na vlastní účet” (srovnej odstavec 10), podle toho co je vhodné.
- (m) Podle národních okolností mohou zeme rozhodnout, že budou klasifikovat jako *ucne nebo praktikanty* pracovníky mající explicitní nebo implicitní pracovní smlouvy pro “placené zaměstnání”, které obsahují ustanovení, že celá jejich odměna nebo její část bude formou výcviku pro určité remeslo nebo určitou profesi. Při oddělené identifikaci ucne nebo školícího se pracovníka mohou zeme také mít potřebu rozlišovat ty, kteří mají formální smlouvu na výcvik a absolvují formální program kombinující pracovní praxi s teoretickou výukou a ty, kteří takovou smlouvu nemají.
- (n) *Zaměstnavatelé stálých zaměstnanců* jsou takoví zaměstnavatelé, kteří během referenčního období najali alespoň jednu osobu aby pro ne pracovala v jejich podniku za takových explicitních nebo implicitních podmínek, že tato osoba bude klasifikována jako mající pracovní místo “stálého zaměstnance”, jak je definováno v odstavci 8.
- (o) *Základní pracovníci na vlastní účet* jsou takoví “pracovníci na vlastní účet” (srovnej odstavec 10), kteří pracují převážně pro trh, nezávisle na konkrétních podmínkách uložených jim poskytovateli úveru, surovin, atd., nebo jejich hlavními zákazníky, a kteří si najímají nebo vlastní své vlastní zařízení a jiné prostředky produkce.
- (p) *Uživatelé franšizy* jsou pracovníci mající explicitní nebo implicitní smlouvy s majiteli určitých prostředků produkce (pozemku, budov, strojního zařízení, obchodní značky, atd.), držiteli provozních licencí nebo poskytovateli úveru, kteří ve významném rozsahu určují, jak bude podnik provozován a vyžadují placení určené části obrátu. Uživatelé franšizy, kteří najmou “zaměstnance (srovnej odstavec 8) na dobu neurčitou by měli být klasifikováni jako “zaměstnavatelé” (srovnej odstavec 9).
- (q) *Podílníci na sklizni* jsou pracovníci, kteří mají pracovní místo v samostatné výdělečné činnosti (srovnej odstavec 7) a jako takoví mají explicitní nebo implicitní smlouvu s majiteli určitých výrobních prostředků (například půdy, budov, strojního zařízení, atd.) nebo poskytovateli úveru nebo surovin, kteří ve významném rozsahu určují, jak bude podnik provozován a vyžadují placení určené části celkové produkce.
- (r) *Komunální uživatelé zdroje* jsou pracovníci, kteří mají pracovní místo v samostatné výdělečné činnosti (srovnej odstavec 7) a jako takoví používají přírodní zdroje (například půdu, vodní plochy, oblasti lovu a sberu), k nimž neexistují žádná individuální vlastnická práva, ale za něž jejich komunita nebo stát mohou mít určité řídicí odpovědnosti.
- (s) Pracovníci pro vlastní obživu jsou pracovníci, kteří mají pracovní místo v samostatné výdělečné činnosti (srovnej odstavec 7) a jako takoví produkují zboží a služby, které se převážně spotřebovávají v jejich vlastní domácnosti a představují důležitou základnu pro jejich obživu.
- (t) Zeme mohou potřebovat a mít možnosti doplnit národní klasifikaci o postavení v zaměstnání typem organizace, v níž jsou pracovníci zaměstnáni, zejména zda “zaměstnanci” jsou zaměstnáni v soukromém

nebo veřejném sektoru, nebo zda zaměstnávající organizace je částečně ve vlastnictví zahraničních jednotlivců neb organizací ("společný podnik") nebo je zcela v zahraničním vlastnictví.

V. Klasifikace osob

15. Zaměstnané osoby mohou být klasifikovány podle postavení v zaměstnání podle následujících pravidel:

- (a) osoba s pouze jedním klasifikovatelným pracovním místem v průběhu referenčního období by měla být klasifikována podle skupiny postavení v zaměstnání tohoto pracovního místa;
- (b) osoba s dvěma nebo více pracovními místy během referenčního období by měla být klasifikována podle skupiny postavení v zaměstnání toho souboru stejně klasifikovaných pracovních míst, ve které odpracovala nejvíce pracovních hodin, nebo která jí poskytla nejvyšší příjem ze zaměstnání v průběhu tohoto období (nebo u které se dá očekávat, že jí poskytne nejvyšší příjem z práce, kterou v tomto období vykoná, jestliže zaplacení je možné očekávat v budoucnosti).

16. Podle národní praxe a okolností je ICSE-93 možné použít na osoby, které mají pracovní místo, nebo hledají pracovní místo, bez ohledu na jejich postavení v pracovních silách v referenčním období. Pro zaměstnané osoby by se mělo použít pokud jde o pracovní místo (nebo pracovní místa) osob v referenčním období. Pro nezaměstnané pokud jde o předchozí pracovní místo, pokud bylo, nebo podle národní praxe a okolností, pokud jde o typ pracovního místa, které tyto osoby hledají.

VI. Sber dat a mezinárodní hlášení

17. Data potřebná pro klasifikaci pracovních míst nebo osob podle národně významných skupin postavení v zaměstnání by měla být sbírána způsobem odpovídajícím deskriptivním a analytickým potřebám, kterým slouží jednotlivé statistické programy, jak s ohledem na přesnost měření, tak s ohledem na počet a typ odděleně identifikovaných skupin. Používání dotazníku s jednou otázkou a malým souborem předem kódovaných skupin, které mají respondenti vybrat, nebo je mají označit dotazovatelé na základě informací poskytnutých respondenty, může být méně nákladné, ale obvykle vyústí v méně přesné měření rozdělení pracovních míst nebo osob na relevantní skupiny postavení v zaměstnání, než je tomu při použití několika otázek s alternativami pro odpověď, které jsou navrženy tak, aby umožnily klasifikaci do relevantních skupin ve stadiu zpracování. Konference poznamenává, že statistický odbor MÚP vydá směrnice pro sber a zpracování informací o postavení v zaměstnání při statistických šetřeních a sčítání lidu.

18. Doporučuje se, aby země navrhly v maximální možné míře své postupy pro sber a zpracování dat tak, aby byly schopny poskytnout odhady těch následujících kategorií, které jsou z národního hlediska významné:

- 1) zaměstnanci;
- 2) zaměstnavatelé;
- 3) pracovníci na vlastní účet;
- 4) členové produkčních družstev;
- 5) pomáhající rodinní příslušníci;
- 6) pracovníci neklasifikovatelní podle postavení v zaměstnání.

19. Skupina ICSE-93, v níž jsou klasifikováni "vlastníci-manažeri registrovaných podniků" (srovnej odstavec 14, bod a)) by měla být označena a měly by o nich být poskytnuty pokud možno oddělené informace, aby se usnadnila analýza trhu práce a mezinárodní srovnání. Zeme se také žádají, aby pro uživatele jejich statistik identifikovaly, které oddělené hlášené skupiny obsahují data o osobách v kterýchkoli skupinách, které nejsou hlášeny odděleně.

Príloha F: Klasifikace pracovních úrazů podle povahy poranění³²

Tento seznam je třeba použít pro klasifikaci jen takových poranění, která jsou důsledkem pracovních úrazů nebo úrazů při dojíždění do zaměstnání; jsou vyloučeny zejména nemoci z povolání.

10. *Zlomeniny* (N800-N829)

Zahrnuje jednoduché zlomeniny; zlomeniny s poraněním měkkých částí těla (komplikované zlomeniny); zlomeniny s poraněním kloubu (vymknutí, atd.); zlomeniny s vnitřními zraněními nebo poraněním nervu.

20. *Vymknutí* (N830-N839)

---

³² Rezoluce o statistikách poranění při zaměstnání. 10. Mezinárodní konference statistiku práce, Ženeva, 2-12.10.1962.

Zahrnuje natažení kloubu a dislokace.
Nezahrnuje dislokace při zlomeninách (10).

25. *Vymknutí, podvrtnutí, natažení* (N840-N848)
Pokud nejsou spojeny s otevřenou ránou, zahrnuje natržení, roztržení a lacerace svalů, šlach, vazů a kloubů, jakož i kýly vzniklé z přílišné námahy.
30. *Otresy mozku a jiná vnitřní poranění* (N852-N855, N860-N869, N958)
Zahrnuje, pokud není současně zlomenina, vnitřní pohmoždeniny, vnitřní krvácení, lacerace, natržení.
Nezahrnuje tato poranění se zlomeninami
40. *Amputace a enukleace* (N871, N866-N888, A-896-N898). Zahrnuje traumatickou poruchu postavení očí.
41. *Ostatní poranění* (N850, N870, N872-N879, N880-N885, N890-N895, N900-N908)
Zahrnuje lacerace, otevřené rány, rezné rány, pohmoždeniny s poraněním, poranění lebeční klenby a také ztrátu nehtu nebo ušních boltců; zahrnuje rány způsobující poranění nervu.
Vyloučeny jsou traumatické amputace, enukleace; traumatické poruchy očí (40); komplikované zlomeniny (10); popálení s otevřenými ránami (60); povrchní poranění (50).
50. *Povrchní poranění* (N910-N918)
zahrnuje odřeniny, škrábnutí, puchýře, kousnutí nejedovatým hmyzem, povrchní poranění; rovněž zahrnuje povrchní vniknutí cizího tělesa do oka.
55. *Pohmoždeniny, rozdrčení* (N851, N920-N929)
Zahrnuje haemarthrózu, krevní výrony a podlitiny; pohmoždeniny a rozdrčení spojené s povrchními poraněními.
Nezahrnuje otresy mozku (30); pohmoždeniny a rozdrčení spojené se zlomeninou (10); a pohmoždeniny a rozdrčení spojené s otevřenou ránou (41);
60. *Popálení* (N940-N949)
Zahrnuje popálení horkými předměty; ohněm; opáření; popálení způsobená trením; popálení způsobená zářením (infracerveným); popálení chemickými látkami (jen vnější popálení); popálení s otevřenými ránami.
Nezahrnuje popálení způsobené polknutím korozivní nebo leptavé látky (70); sluneční popálení (80); účinky blesku (80); popálení elektrickým proudem (82); a účinky záření jiné než popálení (83).
70. *Akutní otravy* (N960-N979)
Zahrnuje akutní účinky vniknutí, polknutí, absorpce nebo vdechnutí toxických, žíravých nebo leptavých látek; kousnutí jedovatými zvířaty; zdušení kyslíčným uhlíkatým nebo jinými toxickými plyny. Nezahrnuje vnější popálení chemickými látkami (60).
80. *Účinky expozice povetrnosti a podobným podmínkám* (N980-N989).
Zahrnuje účinky snížené teploty (omrzliny); účinky horka a slunečního záření (úpal, úžeh); barotrauma (účinky velké nadmořské výšky, dekomprese); účinky blesku; poranění zvukem (částecná nebo celková ztráta sluchu jako oddělené poranění, nikoli jako následek jiného poranění).
81. *Dušení z nedostatku kyslíku (asphyxie)* (N990-N991)
Zahrnuje utopení, asphyxie nebo udušení stlačením, sevřením nebo škrácením; rovněž zahrnuje dušení potlačením nebo snížením kyslíku v okolním ovzduší a dušení vniknutím cizího tělesa do dýchacího ústrojí.
Nezahrnuje dušení kyslíčným uhlíkatým nebo jinými toxickými plyny (70).
83. *Účinky elektrického proudu* (N992)
Zahrnuje usmrcení elektrickým proudem, elektrický šok a popálení způsobené elektrickým proudem.
Nezahrnuje popálení způsobené zářením (60) a sluneční úpal (80).
90. *Mnohčetná poranění různého charakteru*
Tato skupina by měla být použita jen pro případy, kdy zraněná osoba utrpěla několik poranění rozdílného charakteru a kdy žádné z těchto poranění není zřejmě vážnější než ostatní.

V prípade mnohocetných poranení utrpených pri jednom úraze, kedy jedno z týchto poranení je zrejme vážnejšie než ostatní, by tento úraz mal byť klasifikován ve skupine odpovídající povaze zrejme nejvážnějšího poranení.

99. *Ostatní a nspecifikovaná poranení* (N856, N994-N999)

Tato skupina by měla být použita ke klasifikaci poranení, která nemohou být klasifikována jinak, například pro infekce.

Príloha G: Klasifikace pracovních úrazu podle místa poškození zdraví³³

Tuto klasifikaci je také možné použít pro klasifikaci úrazu při dojíždění do zaměstnání.

Skupiny vztahující se k mnohčetným místům poškození zdraví by měly být užity jen když obet utrpěla několik poranění na různých částech těla a žádné z nich není zřejmě závažnější než ostatní. Když při úrazu, který způsobil několik poranění na různých částech těla, jedno z těchto poranění je zřejmě závažnější než ostatní, tento úraz by měl být klasifikován podle místa zřejmě nejzávažnějšího poranění. Například zlomenina nohy spolu s odřeninou ruky by měla být klasifikována ve skupině 54.

1. Hlava

- 11 Oblast lebky (lebeční klenba, mozek, kuže na temeni)
- 12 Oko (včetně sféry a nervu vidění)
- 13 Ucho
- 14 Ústa (včetně rtu, zubu a jazyka)
- 15 Nos
- 16 Oblicej, místa jinde neklasifikovaná
- 18 Hlava, poranění na více místech
- 19 Hlava, nespecifikovaná poranění

2. Krk (včetně hrtanu a krcních obrátlu)

3. Trup

- 31 Záda (páteř a navazující svaly, mícha)
- 32 Hrudník (žebra, hrudní kosti, vnitřní orgány v hrudníku)
- 33 Břicho (včetně vnitřních orgánů)
- 34 Pánev
- 38 Trup, poranění na více místech
- 39 Trup, nespecifikovaná poranění

4. Horní končetiny

- 41 Rameno (včetně klíční kosti a lopatky)
- 42 Paže
- 43 Loket
- 44 Předloktí
- 45 Záěstí
- 46 Ruka (vyjma samotných prstu)
- 47 Prsty
- 48 Horní končetiny, poranění na více místech
- 49 Horní končetiny, nespecifikovaná poranění

5. Dolní končetiny

- 51 Kycel
- 52 Stehno (horní část nohy)
- 53 Koleno

---

³³ Rezoluce o statistikách pracovních úrazu. 10. Mezinárodní konference statistiku práce, Ženeva, 2-12. října 1962.

- 54 Běrec (dolní část nohy)
- 55 Kotník
- 56 Noha pod kotníkem (vyjma samotných prstu)
- 57 Prsty nohy
- 58 Dolní končetiny, poranění na cetných místech
- 59 Dolní končetiny, nespecifikovaná poranění

6. Mnohocetná poranění

- 61 Hlava a trup, hlava a jedna nebo více končetin
- 62 Trup a jedna nebo více končetin
- 63 Jedna horní končetina a jedna dolní končetina, nebo více než dve končetiny
- 68 Ostatní mnohocetná umístění
- 69 Mnohocetná umístění, nespecifikovaná

6. Všeobecná poranění

- 70 Pohybový systém, všeobecne
- 71 Systém dýchání, všeobecne
- 72 Zaživací systém, všeobecne
- 73 Nervový systém, všeobecne
- 78 Ostatní všeobecná poranění
- 79 Všeobecná poranění, nespecifikovaná

Tuto skupinu je treba používat jen když bylo fungování aktivního systému tela narušeno bez konkrétního poranění (například při otravách, atd.); když k systematickému poškození dojde vlivem poranění konkrétní části tela (například fraktura pátere způsobující poranění míchy) je treba zakódovat umístění poranění této části tela (v tomto případě pátere).

9. Nespecifikovaná umístění poranění

Tuto skupinu je treba používat jen když nejsou k dispozici žádné informace, podle nichž by bylo možné identifikovat postiženou část tela.

Poznámka: Navržená klasifikace je omezena na dve číslice. Zeme, které chtějí specifikovat umístění poranění podle strany tela, mohou tak ucinit přidáním třetí číslice: (1) pravá strana; (2) levá strana; (3) obe strany. Například zlomenina pravé paže je klasifikována jako 42(1), vymknutí levého kotníku jako 55(2) a popálenina obou očí jako 12(3). Když však se nepoužívá další číslice, poranění obou zápěstí nebo obou nohou, atd. by *nemela* být klasifikována ve skupine 6 (mnohocetná poranění) ale jen příslušným kódem odpovídajícím poranění zápěstí (45) nebo nohy (56). atd.

Príloha H: Klasifikace pracovních úrazu podle typu úrazu³⁴

Tato klasifikace identifikuje typ události, která byla příčinou poranění, například způsob, jakým predmet nebo látka, které způsobily poranění, se dostaly do kontaktu s poranenou osobou.

1. Pád osob

- 11 Pád osob z výšek (stromy, budovy, lešení, žebříky, stroje, vozidla) a do hloubky (studne, jámy, výkopy, díry v zemi)
- 12 Pád osob ve stejné úrovni

2. Zasažení padajícími predmety

---

³⁴ Rezoluce o statistikách pracovních úrazu. 10. konference statistiku práce, Ženeva, 2-12.10.1962

- 21 Sesuvy a zasypaní (zemina, balvany, kamení, sněh)
- 22 Zrúcení (budovy, steny, lešení, žebříky, nahromadené zboží)
- 23 Zasažení padajícím predmetem v prubehu manipulace
- 24 Zasažení padajícím predmetem jinde neklasifikované
- 3. Šlápnutí nebo náraz na neco, nebo náraz jiných než padajících predmetu**
  - 31 Šlápnutí na predmety
  - 32 Náraz na nepohybující se predmety (vyjma nárazu v dusledku pádu)
  - 33 Náraz na pohybující se predmety
  - 34 Náraz pohybující se predmetu (včetně letícími úlomky nebo částicemi), vyjma padajících predmetu
- 4. Sevření v predmetu nebo mezi predmety**
  - 41 Sevření v predmetu
  - 42 Sevření mezi nepohybující se a pohybující se predmetem
  - 43 Sevření mezi pohybujícími se predmety (s výjimkou letících a padajících predmetu)
- 5. Přílišná námaha nebo vysilující pohyby**
  - 51 Vycerpání při zdvihání predmetu
  - 52 Vycerpání při tlacení nebo tažení predmetu
  - 53 Vycerpání při manipulaci nebo házení predmetu
  - 54 Vycerpávající pohyby
- 6. Expozice extrémním teplotám nebo kontakt s nimi**
  - 61 Expozice horku (ovzduší nebo prostředí)
  - 62 Expozice chladu (ovzduší nebo prostředí)
  - 63 Kontakt s horkými látkami nebo predmety
  - 64 Kontakt s velmi studenými látkami nebo predmety
- 7. Expozici nebo kontakt s elektrickým proudem**
- 8. Expozice škodlivým látkám nebo radiaci, nebo kontakt s nimi**
  - 81 Kontakt cestou vdechování, polknutí nebo vstřebání škodlivých látek
  - 82 Expozice ionizujícímu záření
  - 83 Expozice jinému než ionizujícímu záření
- 9. Jiné typy úrazu jinde neklasifikovaných, včetně úrazu neklasifikovaných z duvodu nedostatečných dat**
  - 91 Jiné typy úrazu jinde neklasifikovaných
  - 92 Úrazy neklasifikované z duvodu chybejících postacujících dat

Príloha I: Klasifikace pracovních úrazu podle zdroje³⁵

Tuto klasifikaci je možné používat pro klasifikaci zdroje poranění nebo zdroje úrazu:

- a) když se tato klasifikace používá k zařazení podle zdroje poranění, vybrané položky pro zakódování by měly být ty, které přímo způsobily poranění, bez ohledu na jejich vliv na počátek události určené jako typ úrazu (viz příloha H);
- b) když se tato klasifikace používá k zařazení podle zdroje úrazu, vybrané položky pro zakódování by měly být ty, které vzhledem k jejich rizikové povaze nebo podmínkám přivedily událost označenou jako typ úrazu (viz příloha H).

1. Stroje

- 11 Primární pohony, s výjimkou elektrických motorů
  - 111 Parní motory
  - 112 Spalovací motory
  - 113 ostatní
- 12 Transmisní zařízení
  - 121 Transmisní hřídele
  - 122 Transmisní remeny, kabely, cívky, pastorky, rezezy, ozubení
  - 129 Ostatní
- 13 Obrábecí stroje
  - 131 Elektricky pohánené lisy
  - 132 Soustruhy
  - 133 Frézky
  - 134 Kotoučové brusky
  - 135 Mechanické nůžky
  - 136 Kovací stroje
  - 137 Válcovací stolice
  - 139 Ostatní
- 14 Drevoobráběcí a podobné stroje
  - 141 Kotoučové pily
  - 142 Ostatní pily
  - 143 Tvárecí stroje
  - 144 Hoblovací stroje
  - 149 Ostatní
- 15 Zemědělské stroje
  - 151 Sklízňové stroje (včetně kombajnu)
  - 152 Mlátičky
  - 159 Ostatní
- 16 Dulní zařízení
  - 161 Brázdící stroje
  - 169 Ostatní

---

³⁵ Rezoluce o statistikách pracovních úrazu. 10. zasedání Mezinárodní konference statistiku práce, Ženeva, 2.-12.10.1962.

19 Ostatní jinde neklasifikované stroje

- 191 Stroje shrnující puđu, rypadla, stroje na rýhy, vyjma dopravních prostředku
- 192 Sprádací, tkací a jiné textilní stroje
- 193 Stroje na výrobu potravin a nápoju
- 194 Stroje na výrobu papíru
- 195 Tiskárenské stroje
- 199 Ostatní

2. Dopravní prostředky a zdvihací zařízení

40 Zdvihací stroje a aparáty

- 211 Jeráby
- 212 Zdvíže a výtahy
- 213 Vrátky
- 214 Kladkostroje
- 219 Ostatní

22 Prostředky kolejové dopravy

- 221 Meziměstské železnice
- 222 Kolejová doprava v dolech, tunelech, lomech, průmyslových závodech, docích, atd.
- 229 Ostatní

23 Ostatní kolové dopravní prostředky, bez kolejové dopravy

- 231 Traktory
- 232 Kamiony
- 233 Nákladní automobily
- 234 Motorová vozidla jinde neklasifikovaná
- 235 Vozidla tažená zvířaty
- 236 Rucně tažená vozidla
- 239 Ostatní

24 Prostředky letecké dopravy

25 Prostředky vodní dopravy

- 251 Motorizované prostředky vodní dopravy
- 252 Nemotorizované prostředky vodní dopravy

26 Ostatní dopravní prostředky

- 261 Kabinové lanovky
- 262 Mechanické dopravníky vyjma lanovky
- 269 Ostatní

3. Ostatní zařízení

31 Tlakové nádoby

- 311 Kotle
- 312 Pretlakové nádoby
- 313 Pretlaková potrubí a příslušenství
- 314 Nádoby na plyn

- 315 Kesony, zařízení na potápení
- 319 Ostatní
- 32 Vysoké pece, pece, vypalovací pece
  - 321 Vysoké pece
  - 322 Zušlechťovací pece
  - 323 Ostatní pece
  - 324 Vypalovací pece
  - 329 Kamna, trouby
- 33 Chladicí zařízení
- 34 Chladicí instalace včetně elektromotoru, ale bez elektrického ručního náradí
  - 341 Rotující stroje
  - 342 Vodice
  - 343 Transformátory
  - 344 Kontrolní přístroje
  - 349 Ostatní
- 35 Elektrické ruční náradí
- 36 Náradí, nástroje, přístroje, vyjma elektrických ručních přístrojů
  - 361 Ruční přístroje s pohonem, vyjma elektrických ručních přístrojů
  - 362 Ruční náradí, bez pohonu
  - 369 Ostatní
- 37 Žebříky, mobilní rampy
- 38 Lešení
- 39 Ostatní zařízení jinde neklasifikované

4. Materiály, látky a radiace

- 41 Výbušniny
- 42 Prachy, plyny, tekutiny a chemikálie, vyjma výbušnin
  - 421 Prachy
  - 422 Plyny, výpary, kour
  - 423 Tekutiny jinde neklasifikované
  - 424 Chemické látky jinde neklasifikované
  - 429 Ostatní
- 43 Odlétající úlomky
- 44 Radiace
  - 441 Ionizující radiace
  - 449 Ostatní
- 49 Ostatní materiály a látky jinde neklasifikované

5. Pracovní prostředí

- 51 Venkovní
  - 511 Pčasí
  - 512 Provoz na komunikacích a pracovní plochy

- 513 Voda
- 519 Ostatní
- 52 Vnitřní
  - 521 Podlahy
  - 522 Uzavřené prostory
  - 523 Schodiště
  - 524 Ostatní provoz a pracovní plochy
  - 525 Díry v podlaze a ve zdech
  - 526 Faktory prostředí (osvětlení, větrání, teplota, hluk, atd.)
  - 529 Ostatní
- 53 Pod zemí
  - 531 Klenby a celní plochy důlních chodeb, tunelu, atd.
  - 532 Podlahy důlních chodeb, tunelu, atd.
  - 533 Pracovní plochy v dolech a tunelech. atd.
  - 534 Důlní šachty
  - 535 Ohen
  - 536 Voda
  - 539 Ostatní

6. Ostatní látky jinde neklasifikované

- 61 Zvířata
  - 611 Živá zvířata
  - 612 Zvířecí produkty
- 69 Ostatní látky jinde neklasifikované

7. Látky neklasifikované pro nedostatek dat